

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

STK'larda Dayanıklılık – İyi Uygulama Kataloğu

CSO Resilience – Best Practice Catalogue

Ekim '21
October '21

İKLİM
ARAŞTIRMALARI
DERNEğİ

SİVİL TOPLUM SEKTÖRÜ
SİVİL TOPLUM DESTEK PROGRAMI

TURKONFED

Dayanıklı Sivil Toplum için El Ele Projesi

Hand in Hand: Civil Society Resilience

2021

Bu yayın Avrupa Birliğinin maddi desteği ile oluşturulmuştur ve sürdürölmektedir. İçerik tamamıyla İklim Araştırmaları Derneği, TÜRKONFED, Afet Bilinci Derneği ve Sivil Toplum Sektörü sorumluluğu altındadır ve Avrupa Birliğinin görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.

(This publication was created and maintained with the financial support of the European Union. Its contents are the sole responsibility of Climate Research Association, TÜRKONFED, Afet Bilinci Derneği and Civil Society Sector and do not necessarily reflect the views of the European Union).

İçindekiler

Content

1. Giriş

- 1.1. Amaç
- 1.2. Problem Tanımı
- 1.3. Dayanıklılık Çerçevesi
- 1.4. Dayanıklılık Nereden Başlar?
- 1.5. Artı Değer

2. Çerçeve

- 2.1. Kapsam: Afetler
- 2.2. Kapsam: Kriz
- 2.3. Kapsam: Kriz Zaman Çizelgesi
- 2.4. Kapsam: Demografi
- 2.5. Yöntem

3. Çözümler

- 3.1. Senaryo
- 3.2. İyi Uygulama Örnekleri

1. Introduction

- 1.1. Purpose
- 1.2. Problem Statement
- 1.3. Resilience Framework
- 1.4. Where Does the Resilience Start?
- 1.5. Added Value

2. Framework

- 2.1. Scope: Hazards
- 2.2. Scope: Crisis
- 2.3. Scope: Crisis Timeline
- 2.4. Scope: Demography
- 2.5. Methodology

3. Solutions

- 3.1. Scenario
- 3.2. Best Practices Catalogue

1.Giriş

1.Introduction

1.1 Amaç

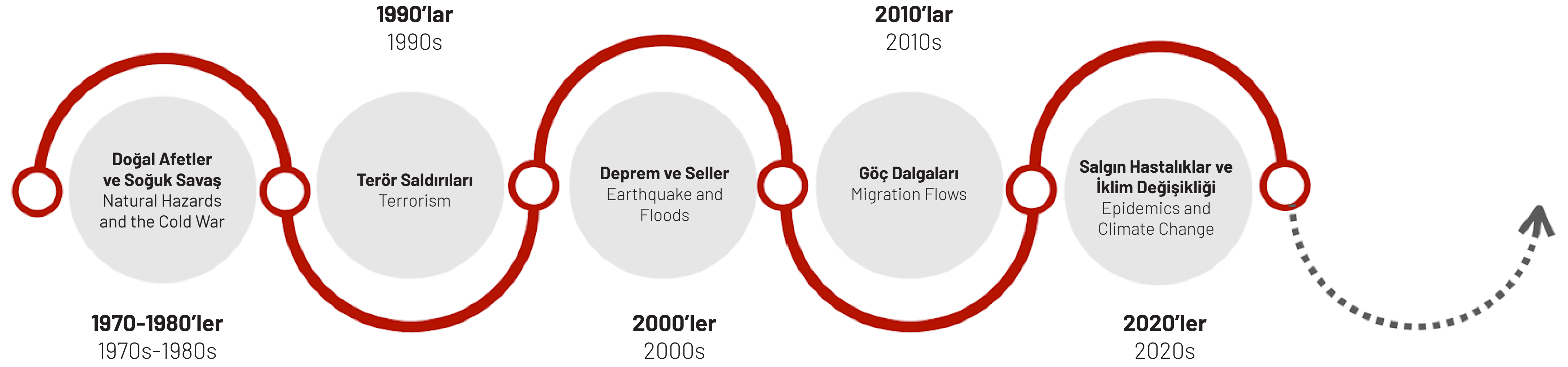
1.1 Purpose

Türkiye'nin risk profili değişiyor. Her on yıllık süreçteki riskler bir önceki on yılda meydana gelen risklerin üstüne eklenerek artan yeni riskler ile betimlenebilir (Şekil 1). 2020 yılının başından itibaren yaşanan krizler, önümüzdeki on yılın egemen risklerinin salgın hastalıklar ve iklim değişikliği olabileceğini gösteriyor.

Bu durum hem ülke hem de Sivil Toplum Kuruluşları (STK'lar) için bazı sonuçlar doğuruyor. Örneğin, 2021 yaz aylarında Ege ve Akdeniz Bölgelerinde meydana gelen orman yangınlarında - bölgeye olan büyük çaplı etkileri göz önünde bulundurulduğunda - krizle başa çıkabilmek adına yerel mercileri desteklemek için pek çok STK seferber oldu.

The risk profile of Turkey is evolving. We observe that every decade is characterized by a new risk which builds on top of the ones from previous decades (Figure 1). The crises happening since the beginning of 2020 show that the primary risks for the upcoming decade will be epidemics and climate change.

This has implications for both the country itself and Civil Society Organizations (CSOs). For example, the recent forest fires in the Aegean and the Mediterranean region - given their extensive impact - resulted in the mobilization of CSOs to support the local authorities in the management of the crisis.

Şekil 1: Türkiye'nin risk profilinin gelişimi
Figure 1: Evolution of Turkey's risk profile

1.2.Problem Tanımı

1.2.Problem Statement

STK'lar, vatandaşların afetlere karşı dayanıklı olması adına elverişli ortamlar sağlamak için en uygun aktörlerdir. Hatta hem kurumlarla vatandaşlar arasında bir köprü oluşturup hem de kriz yönetimine destek teşkil edebilirler.

Örneğin, 2020 Elazığ ve İzmir Depremlerinde STK'lar kilit rol oynamıştır. Sahada mobilize olarak temel ihtiyaç desteği vermiş ve kriz sonrasında toparlanma sürecini kolaylaştırmışlardır.

Geçmiş araştırmalar, STK'ların fazla olduğu şehirlerin ekonomik refahı ve eğitim düzeyinin de yüksek olduğunu göstermektedir. Bu nedenle STK sayısı daha fazla olan şehirlerin krizlerle başa çıkma kapasitesi daha yüksektir.

CSOs are best suited to provide enabling environments for the citizens' resilience to disaster. In fact, they can constitute both a bridge between institutions and citizens, and a support for the management of crises.

For example, CSOs played a key role over the 2020 Elazığ and İzmir Earthquakes. By mobilizing to the field, they provided basic needs support and facilitated the recovery process in the aftermath of the crises.

Past research indicates that CSOs density is directly proportional to economic welfare and educational level. Cities meeting these criteria have higher coping capacity due to a larger amount of CSOs.

Şekil 2: 2020 Depreminden sonra İzmir'de organize olmuş gönüllüler enkazı temizliyor

Kaynak: Getty Images

Figure 2: Self-organized volunteers clear rubble in Izmir after 2020 Earthquake

Source: Getty Images

1.3. Dayanıklılık Çerçevesi

DAYANIKLILIK RESILIENCE

Dayanıklılık, tehlikelere maruz kalan bir sistemin, topluluğun veya toplumun, temel yapılarının ve işlevlerinin korunması ve yeniden yapılanması da dahil olmak üzere, bir tehlikenin etkilerine zamanında ve verimli bir şekilde direnme, özümseme, uyum sağlama ve toparlanma yeteneğidir.

Resilience is the ability of a system, community or society exposed to hazards to resist, absorb, accommodate to and recover from the effects of a hazard in a timely and efficient manner, including through the preservation and restoration of its essential basic structures and functions.

Şekil 3: Dayanıklılık Çerçevesi

Figure 3: Resilience Framework

NORMAL NORMAL

Afet Öncesi Before Disaster

Risk Tespiti Risk Assessment

Ör. Risk belirleme, risk değerlendirme, risk tespiti
E.g. Risk identification, risk analysis, risk evaluation

Risk Azaltımı Risk Reduction

Ör. Binaların depreme dayanıklı hale getirilmesi
E.g. Retrofitting buildings

Risk Transferi Risk Transfer

Ör. Binaların depreme dayanıklı hale getirilmesi
E.g. Retrofitting buildings

Afete Hazırlık Preparedness

Ör. Acil durum tatbikatları
E.g. Emergency drills

1.3. Resilience Framework

KRİZ CRISIS

Afet Sırası During Disaster

Uyarı Warning

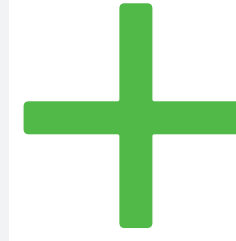
Ör. Siren
E.g. Siren

Koordinasyon Coordination

Ör. Acil durum saha seferi
E.g. Retrofitting buildings

Müdahale Response

Ör. Arama ve kurtarma çalışmaları
E.g. Search & Rescue

KRİZ CRISIS

Afet Sonrası After Disaster

Hasar ve İhtiyaç Değerlendirmesi

Damage Needs Assessment
Ör. Afet Sonrası İhtiyaç Değerlendirmesi
E.g. PDNA

Sosyoekonomik Toparlanma

Socio-economic Recovery
Ör. Stokların yeniden sermayelendirilmesi
E.g. Stock recapitalization

Yeniden İnşaa

Reconstruction
Ör. Daha İyiyi İnşaa Etme
E.g. Build Back Better

1.4. Dayanıklılık Nereden Başlar?

1.4. Where does the Resilience Start?

Farklı afet ve krizlere karşı dayanıklı olmak için birinci öncelik insan hayatıdır. Bir afeti takip eden 72 saatte odak bireylerin can güvenliğidir. Bu süreç beden sağlığı, akıl sağlığı, aile birleşimi ve temel ihtiyaçları kapsar.

Türkiye’de ve dünyada afet yönetimi çalışmaları ele alınırken afet sırası önceliklendirilmektedir. Bunun sebebi kriz anında yapılacak müdahale ve insani yardımın toplumsal açıdan öncelikli ve kritik önemde olmasıdır. Türkiye, Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP) kapsamında bu fonksiyonu uzun süre önce yürürlüğe koymuştur. TAMP yürürlükte olan ve aktif kullanılan tek plandır. Bu planı, tüm illerde yeni hazırlanmış olan ve afet öncesini kapsayan İl Afet Risk Azaltma Planları (İRAP) takip etmektedir. İRAP henüz aktif olarak kullanılmaya başlanmamıştır. Afet sonrasında kapsayacak olan iyileştirme planları ise henüz hazırlanmamıştır.

In order to be resilient to different disasters and crises, the first priority is individuals. The phase of the first 72 hours following a disaster where the focus is on the safety of individuals. This phase includes the effects on physical health, mental health, family reunification and basic needs.

Disaster management studies in Turkey and abroad prioritizes the period during a disaster. Due to the fact that the intervention and humanitarian aid in the time of crisis is a priority and critically important. Turkey has put this function into effect a long time ago with the Turkey Disaster Response Plan (TAMP). TAMP is the only plan in effect and actively used. The plan is followed by the Provincial Disaster Risk Reduction Plans (İRAP), which have been newly prepared in all provinces and covers the period before a disaster. İRAP has not been actively used yet. Recovery plans, which will cover the period after a disaster, have not been prepared yet.

Ülkemizde son yıllarda yaşanan krizlerde (örn. 2020 İzmir ve Elazığ Depremleri, 2021 Orman Yangınları ve 2021 Karadeniz Selleri) güçlü bir sivil toplum seferberliği gözlemlendi. Fakat gerek STK üyelerinin krizlere henüz yeterince hazır olmaması gerekse STK'ların kriz yönetiminde kilit önem taşıyan yerel yönetimlerle ve diğer STK'larla olan bağlantısının zayıf olması seferberliğe katkılarını kısıtlamaktadır. STK'lar ve belediyeler, riskleri anlama, bilgiye erişim ve en iyi uygulamalar konusundaki eksikliklerini gidermek için birlikte çalışabilirler.

A strong civil society mobilization has been observed in the events occurred in the recent years in the country (eg, 2020 İzmir and Elazığ Earthquakes, 2021 Forest Fires, 2021 Black Sea Floods). However, the fact that CSO members are not being ready for crises and the CSOs being disconnected from local governments and have weak relations with other CSOs limits their contribution to the disaster mobilization. CSOs can work in complementarity with other CSOs and municipalities to address their gaps in understanding risks, accessing knowledge, best practices.

Şekil 4: Stratejik belgelerin afet sırası/öncesi/sonrası çerçevesinde hazırlanması

Figure 4: Preparation of strategic documents within the framework of the during/before/after the disaster

1.5. Artı Değer

1.5. Added Value

Katalogun temel amacı, dünya çapındaki acil durum planlarındaki iyi uygulama örneklerini inceleyerek STK'ların dayanıklılığını arttırmaktır. Araştırma, Türkiye, İtalya, ve ABD ağırlıklı olmak üzere dünyadaki devlet üniversitesi ve özel üniversitelerin acil durum planlarını analiz etti.

Mevcut belge, önceki çalışmalara kıyasla şu şekilde bir artı değer sunmayı amaçlamaktadır:

- Dayanıklılık konusunda net bir **araştırma çerçevesi** sunmak ve krizlerin ne zaman başlayıp ne zaman biteceğini tanımlamak;
- Krizlerdeki belirsizliği azaltan net zaman ve ara hedeflere sahip acil durum planlarına bir **zaman çizelgesi** eklemek;
- Hem iç hem de dış perspektiften krizler üzerinde temel **sorumlulukları** tanımlamak.

The main objective of the catalogue is to strengthen CSOs resilience by providing examples of best practices from emergency plans around the world. The research analyzed the emergency plans of public and private universities in the world, mainly in Turkey, Italy, and the US.

The present document provides an added value compared to previous work by:

- Presenting a clear **research framework** around resilience, defining when crises begin and end;
- Including a **timeline** in emergency plans with clear time and intermediate objectives reducing the uncertainty component in crises;
- Defining key **responsibilities** over crises both from an internal and external perspective.

2.Çerçeve

2.Framework

2.1.Kapsam: Afetler

2.1.Scope: Hazards

Projenin odak noktası iklim değişikliği olsa da bu raporda değinilen çözümler farklı afetlere de uyarlanabilir.

The focus of the project is climate change, however the solutions mentioned in this report can be modified according to other hazards.

Sosyal, Ekonomik ve Kültürel Stresler
Social, Economic and Cultural Stress

Salgın Hastalıklar
Pandemics

Deprem
Earthquake

İklim Değişikliği ve İklimsel afetler
Climate Change and Climatic Hazards

Siyasi Krizler
Political Crises

Göç
Migration

Teknolojik Tehditler
Technological Threats

2.2.Kapsam: Kriz

2.2.Scope: Crisis

κρίσις

krisis / decision; judgment

Kriz kelimesi Yunanca “**ayırt et, seç, karar ver**” anlamına gelen ‘krisis’ kelimesinin Latinceleştirilmiş biçiminden gelir.

The noun crisis comes from the Latinized form of the Greek word krisis, meaning “**distinguish, choose, decide**”

Kaynak: Oxford English Dictionary
Source: Oxford English Dictionary

Hızlı veya Yavaş Başlangıç Fast vs Slow Onset

Krizler aniden ortaya çıkabilir veya belirli bir süre içinde gelişebilir.

Hızlı başlangıcı olan krizler arasında depremler, çığlar, ani seller, toprak kaymaları ve volkanik patlamalar yer alır.

Yavaş başlangıcı olan krizler arasında kuraklık, çölleşme, deniz seviyesinin yükselmesi ve çevresel bozulma yer alır.

Crises may occur suddenly or develop over a period of time.

Fast-onset crises include earthquakes, avalanches, flash floods, landslides and volcanic eruptions.

Slow-onset crises include droughts, desertification, sea level rise and environmental degradation.

Doğal veya İnsan Kaynaklı Natural vs Human-Induced

Doğal krizler ağırlıklı olarak doğal süreçler ve olaylarla ilişkilidir.

İnsan kaynaklı krizler tamamen veya ağırlıklı olarak insan faaliyetleri ve seçimleri tarafından tetiklenir. Bazı krizler doğal ve antropojenik faktörlerin (örneğin iklim değişikliği) kombinasyonu ile ilişkili oldukları için **sosyodoğaldır**.

Natural crises are predominantly associated with natural processes and phenomena.

Human-induced crises are induced entirely or predominantly by human activities and choices. Several crises are **socionatural**, in that they are associated with a combination of natural and anthropogenic factors (e.g. climate change).

Kaynak: UNDRR
Source: UNDRR

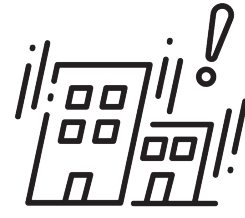
İyi uygulamalar kataloğunun odak noktası **kriz**dir.

Bir kriz sırasında izlenecek anahtar bilgileri, kararları ve eylemleri tanımlayan belgeye **acil durum planı** denir. Acil durum planları hayat kurtarmada kilit rol oynar. Bu planlar doğal veya beşeri afetlerin gerçekleşmesi durumunda belirli bir hedef grubunu hazırlamayı amaçlarlar.

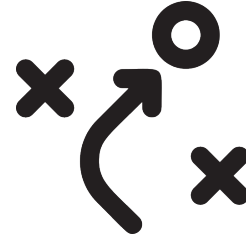
Aşağıdaki soruları yanıtlamalıdır:

Kimin için hazırlık?

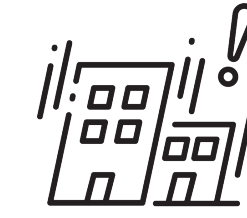
Ne için hazırlık?

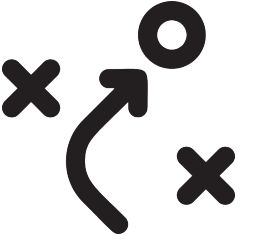
Hazırlık nasıl oluşturulur?

Preparedness for whom?

Preparedness for what?

How to build preparedness?

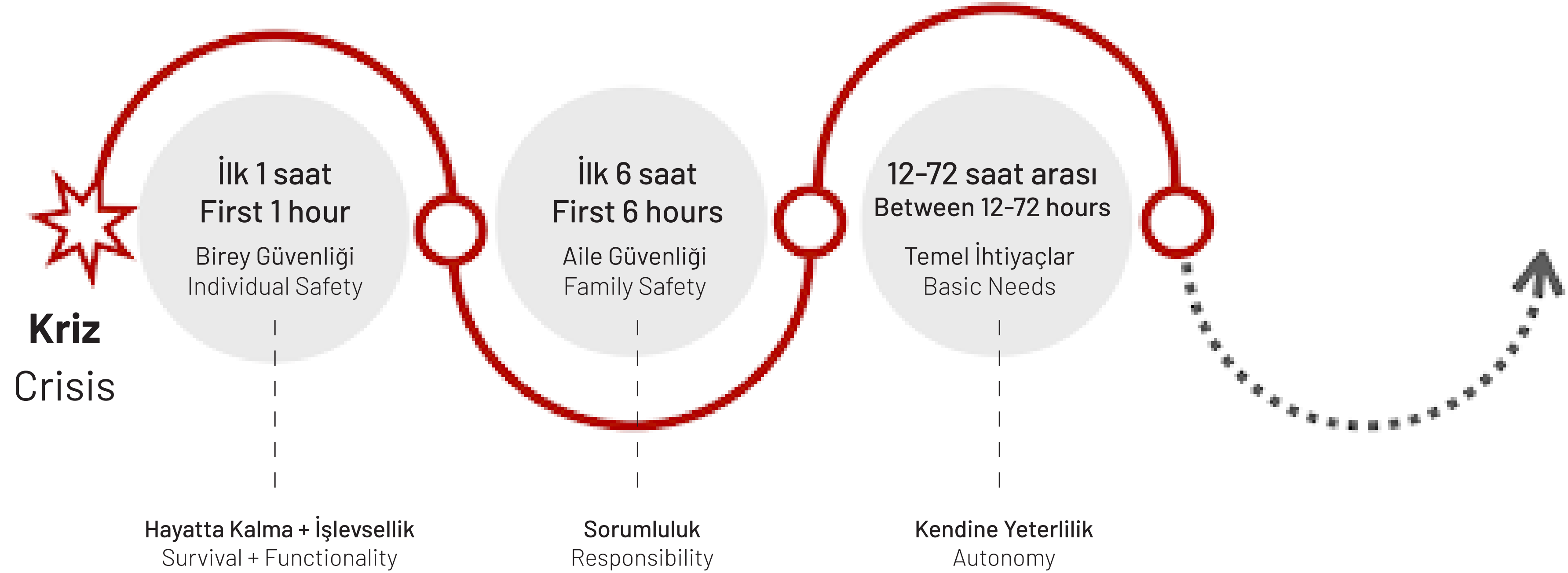
The focus of the best practices catalogue is on **crisis**.

The document defining key information, decisions and actions to be followed during a crisis is called **emergency plan**. Emergency plans play a key role in saving lives. They aim at preparing a specific target group to the occurrence of natural or man-made hazards.

They should answer the following questions:

2.3. Kapsam: Kriz Zaman Çizelgesi

2.3. Scope: Crisis Timeline

Önce İnsan – Kriz yönetiminde ilk 72 saat

Belirsizliğin en yüksek olduğu dönem ilk 72 saattir. Bu dönemde Genel olarak, krizler bir uyarı veya yardım çağrısı olduğu anda başlar ve hedeflere ulaşıldığı anda sona erer.

Etki

Referans etki, beden ve akıl sağlığı (ilk 1 saat), aile güvenliği (ilk 6 saat) ve temel ihtiyaçlar (12-72 saat arası) üzerindeki herhangi bir etkiyi kapsar.

Kriz sonrası ilk saat hayatta kalmayı (beden sağlığı) ve işlevselliği (ruh sağlığı) hedefler. Krizi takip eden 6 saate kadar olan süreçte ikinci hedef, ailenin ve sevdiklerinin güvenliği konusundaki sorumluluktur. Üçüncü hedef, bireylerin temel ihtiyaçlar (örn. güvenlik, gıda ve su, barınma, hijyen ve giyim) konusunda 12 ila 72 saat arasında kendine yeterli olmasıdır.

People first – First 72 hours of crisis management

Uncertainty peaks during the first 72 hours following an event. Generally speaking, crises begin as soon as there is a warning or a call for help, and finish when we reach the objectives.

Impact

The reference impact covers any impact on individual safety (first 1 hour), family safety (first 6 hours) and basic needs (between 12-72 hours). The first hour should ensure survival (physical health) and functionality (mental health). The second objective - until 6 hours following the crisis - is the responsibility over the safety of family and loved ones. Third, autonomy over basic needs (i.e. security, food & water, shelter, hygiene and clothing) should be secured between 12 and 72 hours.

2.4.Kapsam: Demografi

2.4.Scope: Demography

Türkiye'de en çok görülen ölüm nedenlerine ilişkin bir analiz, 15 ila 34 yaş arasındaki insanların çoğunluğunun dış kaynaklı yaralanmalar ve zehirlenmeler nedeniyle yaşamını kaybettiğini göstermektedir.

Yapılan bu analiz bu yaş grubu için acil durum planlarının ya mevcut olmadığını ya da varolan planın etkili olmadığını gösteren başka bir kanıttır.

An analysis of top causes of death in Turkey shows that the majority of people between 15 and 34 years old dies because of external causes of injury and poisoning.

This is another figure showing that emergency plans for this age group are either unavailable or not effective.

Ölüm sebebi - Cause of death	Cinsiyet - Sex	Yaş grubu - Age group								
		0-14	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75-84	85+
Hepsi - All	Toplam - Total	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
	Erkek - Male	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
	Kadın - Female	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Dolaşım sistemi hastalıkları - Diseases of the circulatory system	Toplam - Total	3%	7%	10%	22%	30%	32%	35%	41%	47%
	Erkek - Male	3%	6%	9%	23%	33%	32%	34%	38%	43%
	Kadın - Female	3%	8%	12%	19%	25%	31%	38%	45%	49%
İyi ve kötü huylu tümörlerden kaynaklı ölümler - Neoplasms	Toplam - Total	4%	10%	16%	26%	31%	33%	26%	15%	7%
	Erkek - Male	4%	8%	11%	20%	28%	33%	29%	19%	10%
	Kadın - Female	4%	15%	25%	38%	39%	32%	21%	11%	5%
Solunum sistemi hastalıkları - Diseases of the respiratory system	Toplam - Total	3%	4%	3%	4%	6%	9%	13%	16%	17%
	Erkek - Male	3%	4%	3%	4%	6%	10%	14%	18%	19%
	Kadın - Female	3%	5%	4%	5%	7%	9%	11%	14%	15%
Sinir sistemi ve duyu organları hastalıkları - Diseases of the nervous system and the sense organs	Toplam - Total	5%	9%	4%	3%	2%	2%	2%	5%	8%
	Erkek - Male	5%	8%	4%	3%	2%	1%	2%	4%	7%
	Kadın - Female	6%	11%	6%	3%	3%	2%	3%	6%	9%
Endokrin (iç salgı bezi), beslenme ve metabolizmayla ilgili hastalıklar - Endocrine, nutritional and metabolic diseases	Toplam - Total	2%	1%	1%	2%	3%	4%	5%	5%	4%
	Erkek - Male	2%	1%	1%	1%	3%	4%	4%	4%	4%
	Kadın - Female	2%	2%	2%	2%	4%	6%	7%	6%	5%
Dışsal yaralanma nedenleri ve zehirlenmeler - External causes of injury and poisoning	Toplam - Total	6%	37%	33%	18%	8%	3%	2%	1%	2%
	Erkek - Male	7%	40%	38%	23%	9%	4%	2%	2%	2%
	Kadın - Female	5%	31%	20%	9%	5%	2%	1%	1%	1%
Diğer - Other	Toplam - Total	64%	10%	11%	11%	10%	11%	11%	12%	12%
	Erkek - Male	64%	8%	8%	10%	10%	10%	10%	11%	12%
	Kadın - Female	65%	15%	16%	13%	12%	13%	14%	13%	12%
Bilinmeyen - Unknown	Toplam - Total	13%	22%	22%	15%	9%	6%	5%	5%	3%
	Erkek - Male	13%	26%	25%	17%	10%	6%	5%	5%	4%
	Kadın - Female	12%	14%	15%	11%	6%	5%	5%	4%	3%

Seçili ölüm sebepleri, cinsiyet ve yaşa göre ölümler, 2019
Deaths by selected causes of death, sex and age group, 2019

Kaynak: TÜİK
Source: TÜİK

İtalya da çok benzer bir durum sergiliyor, 14 ila 39 yaş arasındaki insanların çoğu dış kaynaklı yaralanmalar ve zehirlenmeler nedeniyle hayatını kaybediyor.

Italy shows a very similar situation, with the majority of people between 14 and 39 dying because of external causes of injury and poisoning.

Ölüm sebebi - Cause of death	Cinsiyet - Sex	Yaş grubu - Age group																				
		0	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95+
Hepsi - All	Toplam - Total	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
	Erkek - Male	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
	Kadın - Female	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Dolaşım sistemi hastalıkları - Diseases of the circulatory system	Toplam - Total	35%	11%	6%	8%	7%	10%	12%	15%	17%	20%	22%	22%	22%	22%	24%	27%	31%	38%	45%	53%	59%
	Erkek - Male	38%	10%	4%	6%	4%	9%	12%	16%	19%	24%	28%	28%	26%	26%	27%	27%	31%	35%	42%	49%	55%
	Kadın - Female	29%	13%	8%	11%	13%	13%	12%	10%	13%	13%	13%	13%	15%	17%	20%	25%	32%	40%	48%	55%	60%
İyi ve kötü huylu tümörlerden kaynaklı ölümler - Neoplasms	Toplam - Total	6%	31%	51%	43%	20%	19%	20%	29%	37%	45%	51%	57%	59%	59%	57%	52%	43%	33%	23%	14%	9%
	Erkek - Male	5%	36%	53%	37%	15%	17%	17%	21%	24%	33%	39%	46%	52%	55%	54%	51%	45%	36%	27%	18%	12%
	Kadın - Female	7%	25%	48%	49%	30%	24%	31%	47%	59%	64%	69%	72%	69%	66%	61%	53%	42%	30%	20%	12%	7%
Solunum sistemi hastalıkları - Diseases of the respiratory system	Toplam - Total	13%	9%	7%	3%	3%	2%	2%	4%	4%	3%	3%	3%	4%	4%	5%	7%	8%	10%	11%	12%	12%
	Erkek - Male	12%	7%	3%	3%	2%	1%	2%	3%	4%	4%	4%	3%	4%	5%	6%	7%	9%	11%	13%	15%	16%
	Kadın - Female	16%	13%	13%	2%	4%	5%	4%	5%	4%	3%	2%	3%	3%	4%	5%	6%	7%	8%	9%	10%	11%
Sinir sistemi ve duyu organları hastalıkları - Diseases of the nervous system and the sense organs	Toplam - Total	19%	16%	9%	13%	6%	5%	7%	4%	4%	4%	4%	4%	3%	4%	4%	5%	6%	7%	6%	5%	3%
	Erkek - Male	16%	12%	8%	16%	6%	5%	7%	4%	4%	4%	4%	3%	3%	3%	4%	4%	6%	6%	5%	4%	2%
	Kadın - Female	24%	21%	10%	10%	7%	5%	7%	5%	4%	4%	4%	4%	4%	4%	5%	6%	7%	7%	7%	5%	4%
Endokrin (iç salgı bezi), beslenme ve metabolizmayla ilgili hastalıklar - Endocrine, nutritional and metabolic diseases	Toplam - Total	14%	9%	7%	7%	3%	2%	3%	2%	3%	4%	4%	4%	4%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%
	Erkek - Male	17%	8%	8%	5%	2%	2%	2%	2%	3%	4%	4%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	4%	4%
	Kadın - Female	9%	10%	5%	9%	3%	4%	7%	3%	3%	4%	3%	2%	4%	4%	5%	5%	6%	6%	6%	5%	5%
Dışsal yaralanma nedenleri ve zehirlenmeler - External causes of injury and poisoning	Toplam - Total	13%	23%	20%	25%	62%	61%	54%	45%	34%	22%	14%	10%	7%	5%	3%	3%	3%	3%	4%	4%	4%
	Erkek - Male	12%	25%	24%	30%	69%	65%	60%	52%	43%	29%	19%	13%	9%	6%	4%	3%	3%	3%	4%	4%	4%
	Kadın - Female	16%	19%	13%	19%	43%	49%	38%	28%	17%	11%	7%	5%	4%	3%	2%	3%	3%	3%	4%	4%	4%
Mental (Zihinsel) ve davranışsal bozukluklar - Behavioural and psychological disorders	Toplam - Total	0%	1%	1%	1%	1%	1%	2%	2%	2%	2%	1%	1%	1%	1%	1%	2%	4%	6%	7%	8%	
	Erkek - Male	0%	1%	0%	2%	1%	1%	2%	2%	3%	2%	2%	1%	1%	1%	1%	1%	2%	3%	5%	5%	6%
	Kadın - Female	0%	0%	2%	1%	1%	1%	2%	2%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	2%	3%	5%	7%	8%	9%

Seçili ölüm sebepleri, cinsiyet ve yaşa göre ölümler, 2018, 2019
Deaths by selected causes of death, sex and age group, 2018, 2019

Şekil 4: Öğrenci gruplarının Acil Durum Planları ile deneyimleri
Figure 4: Student groups experience with Emergency Plans

- Mevcut projenin 1.2 ve 2.2 numaralı faaliyetleri STK'ları ve öğrenci gruplarını hedef aldı.
- Öğrencilere acil durum planlarıyla ilgili deneyimleri sorulduğunda, %70'i bir yürürlükte bir planın olmadığını veya varolan planı okumadığını söyledi.
- Katılımcıların sadece %10'u acil durum planını kullanmıştır.
- Bu durum öğrenci gruplarının şu anda krizlerle baş etmeye hazır olmadığını göstermektedir.

- Activities 1.2 and 2.2 of the current project targeted CSOs and student groups.
- When asked about their experience with emergency plans, 70% responded they do not have one or have not read it. Only 10% of the respondents used an emergency plan.
- This shows that student groups are currently not ready to cope with crises.

Şekil 7: Çalıştay faaliyetleri
Figure 7: Workshop activities

2.5.Yöntem

2.5.Methodology

İyi uygulamalar katalogu araştırması, Türkiye, İtalya, ve Amerika ağırlıklı olmak üzere dünyadaki devlet üniversitesi ve özel üniversitelerin acil durum planlarını analiz etti. Acil durum planlarındaki her çözüm sisteme entegre edilebilirliği ve aktif kullanılıp kullanılmadığı (faydalı), projenin çerçevesi, amacı ve hedef kitlesi ile uyumluluğu (alakalı) ve açık ve net olması (basit) kriterlerine göre değerlendirilmiş ve puanlandırılmıştır.

The research analyzed the emergency plans of public and private universities in the world, mainly in Turkey, Italy, and the US. Each solution in the emergency plans was evaluated and graded according to 3 criteria: to be integrated in the system and activated (useful), to be fully aligned with the framework, mandate and target group of the project (pertinent) and to be straightforward and clear.

Faydalı Useful

Alakalı Pertinent

Basit Simple

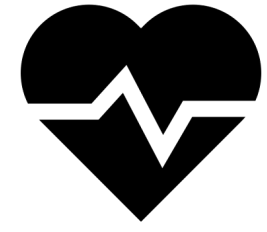
1	Kriz anında aktif kullanılmamış ve sisteme entegre edilmemiş Not activated over a crisis and not integrated in the system
2	Entegre edilmiş fakat aktif kullanılmıyor Integrated but was not activated
3	Entegre edilmiş ve aktif kullanılıyor Integrated and activated

1	Projenin çerçevesi, amacı ve hedef kitlesiyle uyumlu değil Not pertinent to our framework, mandate and target group
2	Çerçeve ve amaç ile uyumlu fakat hedef kitlesiyle uyumlu değil Pertinent to our mandate and framework but not to our target group
3	Çerçeve, amaç ve hedef kitlesiyle bütünüyle uyumlu Fully aligned to our framework, mandate and target group

1	Karışık ve zor anlaşılır Complicated and unclear
2	Karışık veya zor anlaşılır Either complicated or unclear
3	Açık ve net Straightforward and clear

2.5.Yöntem

Acil durum planlarındaki çözümler, beden sağlığı, ruh sağlığı, aile ihtiyaçları ve temel ihtiyaçlar konularında planların yeterliliğini araştıran çerçeveye göre analiz edilmiştir ve aşağıdaki tanımlar baz alınmıştır.

Beden Sağlığı

Yaralanmış, hastalanmış veya fiziksel olarak sağlığı etkilenmiş kişiler üzerindeki etkileri en aza indirmek adına alınan önlemlerdir.
(Kaynak: UNDRR'den uyarlanmıştır)

Güvenli Pozisyon
Tahliye
Trijaj & İlk Yardım
Arama Kurtarma

Akıl Sağlığı

Afet ve acil durumlar yaşandığında psikososyal sorunlar ve ruhsal bozukluklarda artış gözlemlenir. Psikososyal destek sadece sağlık hizmetlerinden oluşmaz, farklı destek yollarını da kapsar.
(Kaynak: WHO)

Bilgi Edinme
Bireysel Değerlendirme
Dertleşme ve Paylaşma
Başa Çıkma Yöntemleri

Aile Birleşimi

Aile birleşimi, çocuklar da dahil olmak üzere yerinden edilmiş afetzedelere yardım etme, bir süre ayrı düştükten sonra aile ve arkadaşlarla yeniden temas kurma süreci olarak tanımlanır (Kaynak: FEMA)

Aile Buluşması
Aile Birleşimi
Yer Değiştirme
Aile Çevresi

Temel İhtiyaçlar

Aile birleşimi, çocuklar da dahil olmak üzere yerinden edilmiş afetzedelere yardım etme, bir süre ayrı düştükten sonra aile ve arkadaşlarla yeniden temas kurma süreci olarak tanımlanır (Kaynak: FEMA)

Barınma
Gıda ve Su
Hijyen
Güvenlik

Yasal yükümlülük: Etkilenen Devletler, uluslararası hukuka uygun olarak, kendi topraklarındaki yardımcı aktörler tarafından sağlanan afet yardımı ve kurtarma yardımını koordine etme, düzenleme ve izleme konusunda egemen haklara sahiptir. (Kaynak: IFRC)

2.5. Methodology

The solutions in the emergency plans were analyzed according to the following framework that explores the plans' sufficiency on physical health, mental health, family needs, and basic needs and the definitions below are the baseline for the research.

Physical Health

Actions taken to alleviate people who have suffered injury, illness or other physical health effects.
(Source: adapted from UNDRR)

*Safety position
Evacuation
Triage & First Aid
Search and Rescue*

Mental Health

Psychosocial problems and mental disorders are often heightened in disaster and emergency situations. Psychosocial support consists not only in health services, but also encompasses forms of support.
(Source: WHO)

*Information
Self Assessment
Debriefing and Sharing
Coping Strategies*

Family Reunification

Family reunification is defined as the process of assisting displaced disaster survivors, including children, reestablishing contact with family and friends after a period of separation. (Source: FEMA)

*Family Reunion
Family Reunification
Relocation
Family Network*

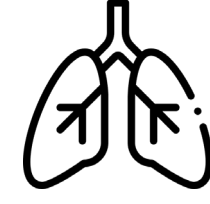
Basic Needs

The impacts of disasters or crises vary but food, safe drinking water, shelter, essential items (such as blankets, heaters and water containers), medical care, sanitation and waste disposal, psychosocial support and protection are basic needs. (Source: IFRC)

*Shelter
Food and Water
Hygiene
Security*

Legal obligation: Affected States have the sovereign right to coordinate, regulate and monitor, disaster relief and recovery assistance provided by assisting actors on their territory, consistent with international law. (Source: IFRC)

Beden Sağlığı

Güvenli Pozisyon

Güvenlik pozisyonları tehlikenin türüne ve bulunulan konuma göre değişir. Örneğin, kapalı alandayken gerçekleşen depremler için çök, kapan ve tutun en uygun stratejidir.

Tahliye

Acil tahliye, hızlı başlayan krizlere tepki olarak tepkisel bir şekilde gerçekleşir.

Planlı tahliye, bir *uyarı* hazırlanmak için saatler veya günler verildiğinde gerçekleşir.

İlk Yardım

Seviye 1: CPR ve boğulma dahil acil durumlarda temel ilk yardım

Seviye 2: Daha ayrıntılı konular ve yüksek hasta bakımı standartları

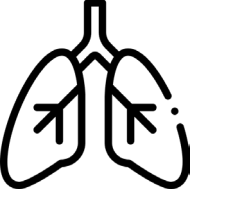
Seviye 3: Acil durum uzmanları için gelişmiş sertifika

Arama ve Kurtarma

Uluslararası Arama ve Kurtarma Danışma Grubu (**INSARAG**), afetin hemen ardından yerel acil durum servisleri ve daha sonra ulusal ve uluslararası kurtarma ekipleri tarafından desteklenen, afetten hemen sonra spontane gerçekleşen topluluk faaliyetleri ile başlayan her düzeyde müdahaleyi temsil eder.

Physical Health

Safety Position

Safety positions vary according to the type of hazard and the location. For example, drop, cover and hold is the most appropriate strategy for earthquakes in indoors locations.

Evacuation

Urgent evacuation happens reactively as a response to fast-onset crises

Planned evacuation happens when a *warning* gives hours or days to prepare

First Aid

Level 1: basic first aid in emergencies including CPR and choking

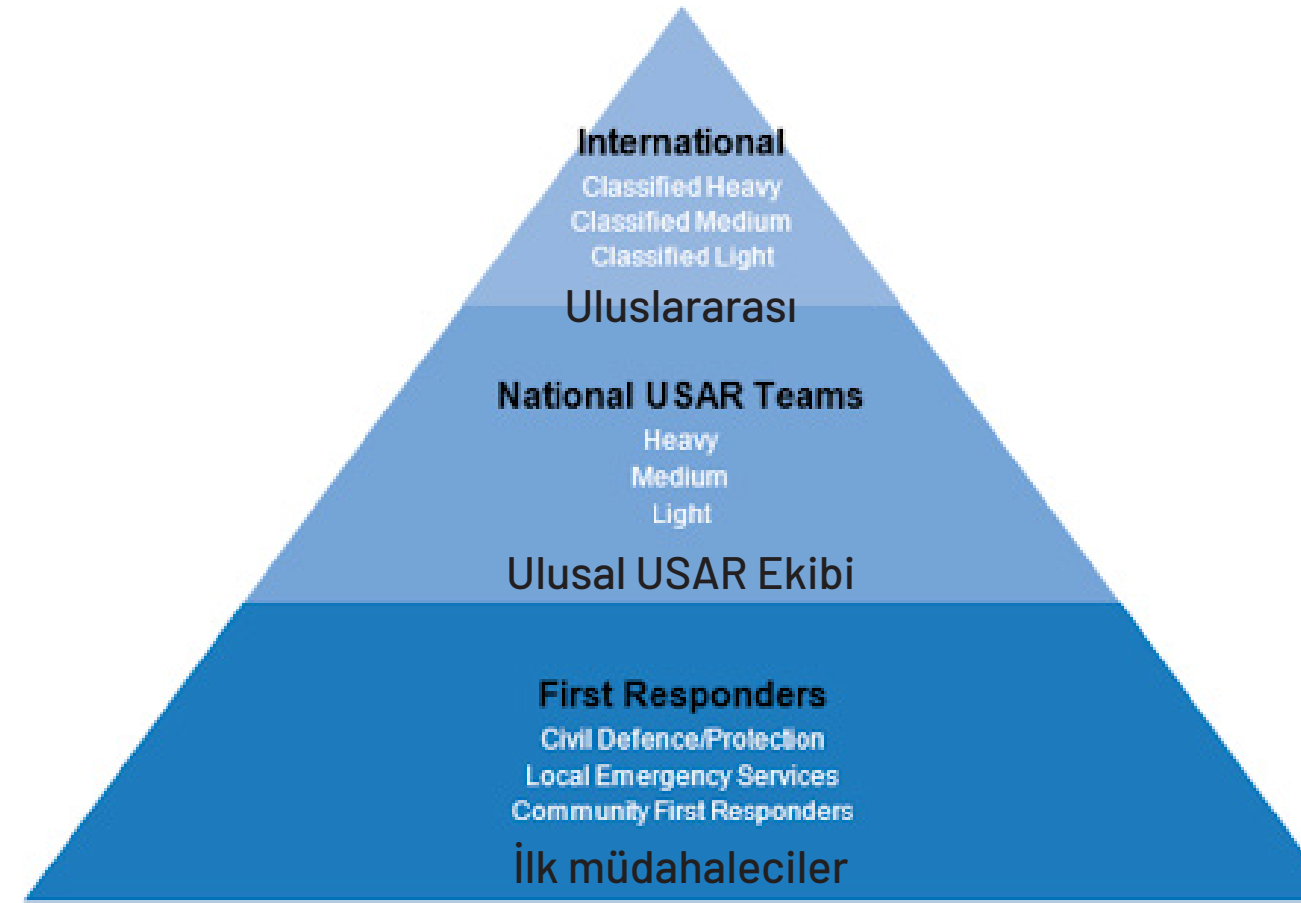
Level 2: more detailed subjects and high standards of patient care

Level 3: advanced certification for emergency professionals

Search and Rescue

The International Search and Rescue Advisory Group (**INSARAG**) represents all levels of response, starting with spontaneous community actions immediately following the disaster, supplemented initially by the local emergency services and then by national and international rescue teams.

Ruh Sağlığı

Üç Ögeli Müdahale Stratejisi

Öge 1 - Araçlar:

PsySTART triyaj sistemi veya diğer Triyaj ve Hızlı Ruh Sağlığı Değerlendirme araçları

Öge 2 - Araçlar:

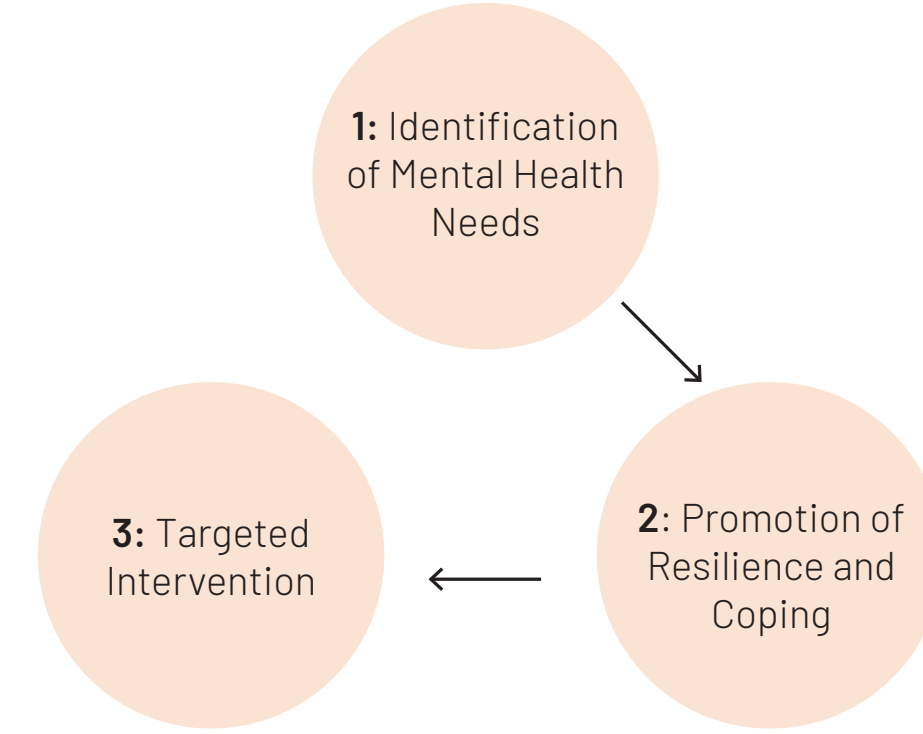
Geliştirilmiş Psikolojik İlk Yardım

Öge 3 - Araçlar:

İkincil değerlendirme
Topluluk kaynaklarına yönlendirme
Kriz Müdahalesi

Mental Health

Three Element Intervention Strategy

Element 1 - Tools:

PsySTART triage system or other Triage and Rapid Mental Health Assessment tools

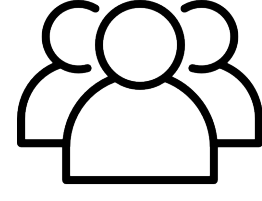
Element 2 - Tools:

Enhanced Psychological First Aid

Element 3 - Tools:

Secondary assessment
Referrals to community resources
Crisis Intervention

Aile İhtiyaçları

Aile Buluşması

(Dahili - çekirdek aileniz, arkadaşlarınız ve komşularınız)

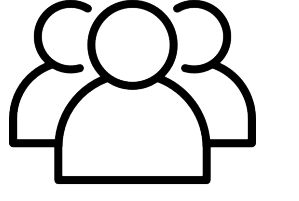
- Önceden oluşturulmuş bir [Aile Afet Planı](#) izleyin:
- Daha önce belirlenen **Kaçış Yollarını** kullanın
- Aile Acil Durum **İletişim Planını** Kullanın
- Belirlenen **Buluşma Noktasına** gidin

Aile Birleşimi

(Harici - devlet kurumları ve/veya uluslararası kuruluşlar tarafından yönetilir)

- Aile birleşimi içeren tüm tehlikelere karşı **Acil Durum Planı** geliştirin, devamlılığını sağlayın, koordine edin ve uygulayın
- Örneğin. **Amerikan Kızıl Haç Acil Durum Hazırlık Kontrol Listesi**
- **İlk müdahale ekipleri için** yeterli eğitimler sağlayın
- **Yerel okulları ve çocuk bakım tesislerini** dahil edin ve koordine edin

Family Needs

Family Reunion

(Internal - it includes your family nucleus and friends and neighbours)

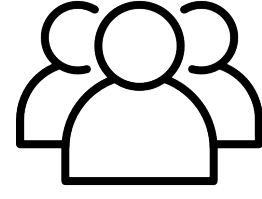
- Follow a previously established Family Disaster Plan:
 - Use previously discussed **Escape Routes**
 - Use Family Emergency **Communication Plan**
 - Go to the established **Meeting Point**

Family Reunification

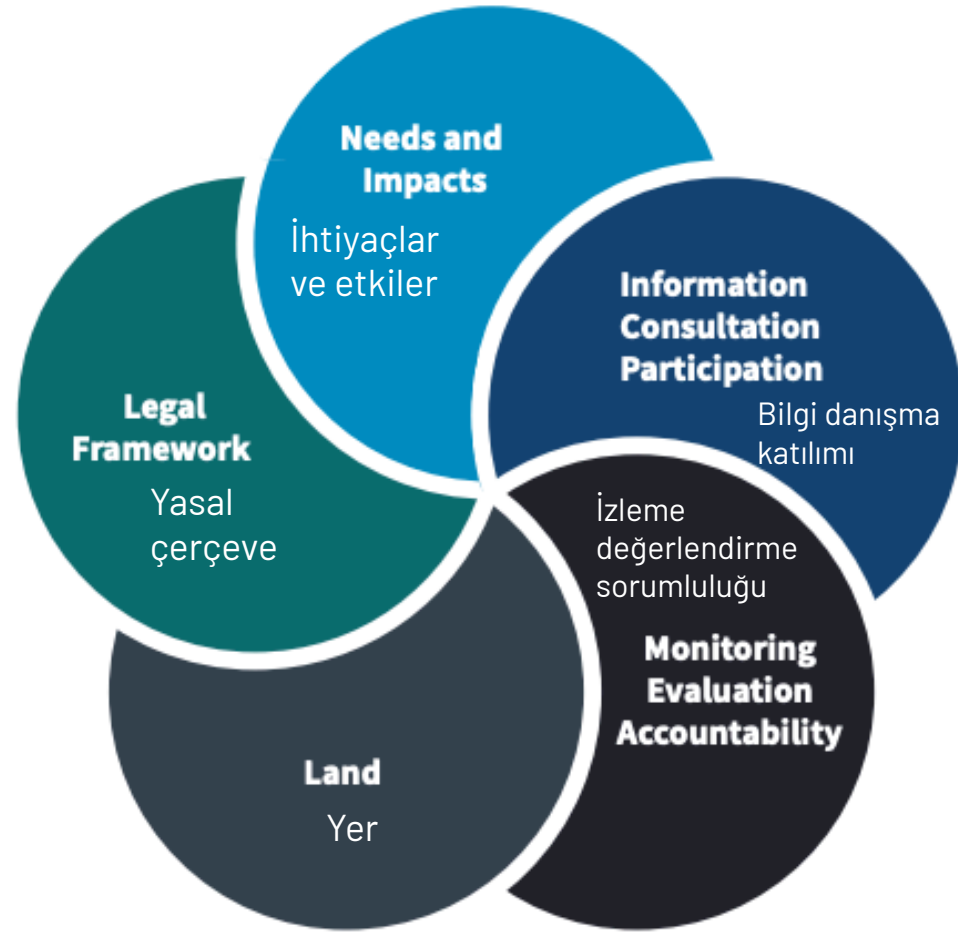
(External - led by government agencies and/or IOs)

- Develop, maintain, coordinate, and execute all-hazards **Emergency Plan** that include reunification
 - E.g. [American Red Cross Emergency Preparedness Checklist](#)
 - Make adequate **training available for first responders**
- Include and coordinate with **local schools and child care facilities**

Aile İhtiyaçları

Yer Değişirme

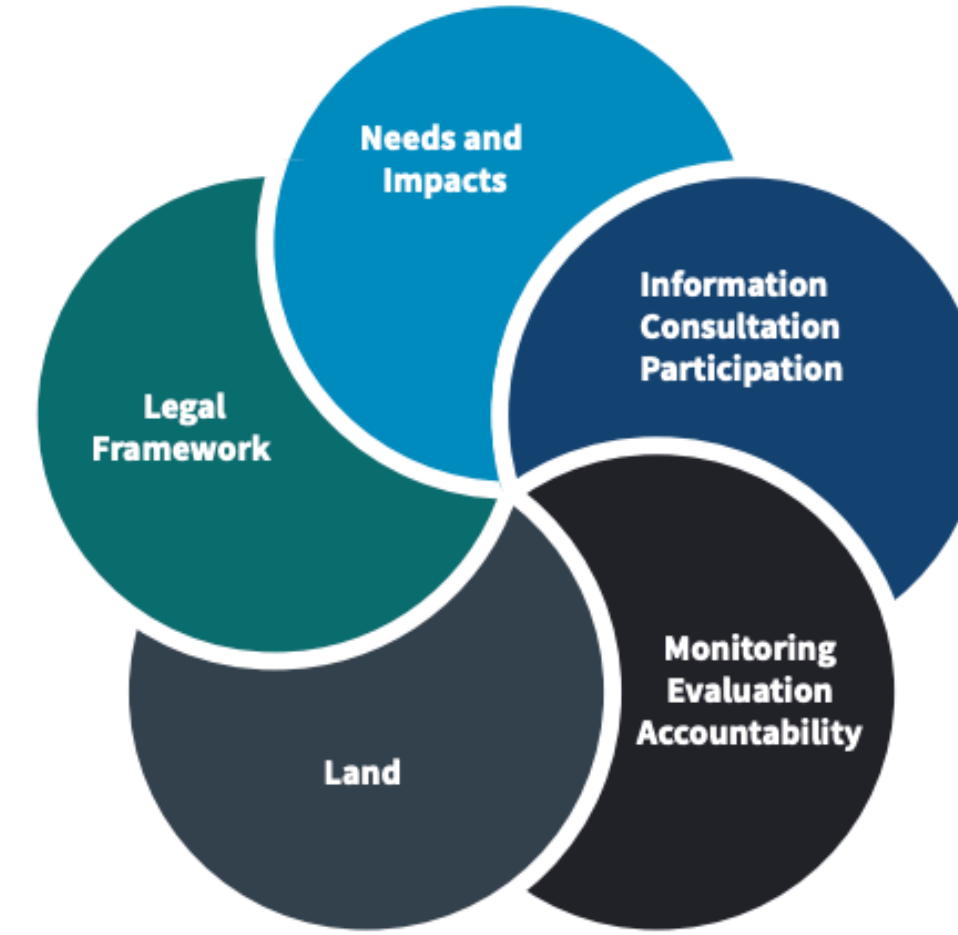

Yer Değişirmenin Temel Aşamaları

1. Planlı Yer Değişirmenin Gerekli Olduğuna Karar Vermek
2. Planlı Yer Değişirme Planının Hazırlanması ve Geliştirilmesi
3. Fiziksel Yer Değişirme

Planlı Yer Değişirmelerin her aşamasında dikkate alınması gereken 5 Unsur. (Kaynak: UNHCR)

Relocation

Key stages of Relocation

1. Making the Decision that a Planned Relocation is Needed
2. Preparing and Developing a Plan for Planned Relocation
3. Physical Relocation

5 Elements that need to be considered in each stage of Planned Relocations. (Source: UNHCR)

Temel İhtiyaçlar

Bireysel Kitler

Evinizde temel malzemeleri içeren bir kitiniz olduğundan emin olun.

Stoklama

[Birleşmiş Milletler İnsani Müdahale Deposu \(UNHRD\)](#), acil durum malzemeleri tedarik eden, depolayan ve hızla nakleden küresel bir merkezler ağıdır. UNHRD, insani yardım aktörlerinin acil durumlarda hızlı teslimat için yardım malzemelerini ve destek ekipmanını önceden konumlandırmasına ve stoklamasına olanak tanır.

Standartlar

[Su, Sanitasyon ve Hijyen Tanıtımında Minimum Standartlar](#)
[Gıda Güvenliği, Beslenme ve Gıda Yardımında Minimum Standartlar](#)
[Barınma, Yerleşme ve Gıda Dışı Ürünler için Minimum Standartlar](#)

BM Sistemleri

OCHA, BM kurumlarının insani yardımları koordineli bir şekilde ulaştırmak için BM dışı kurumlarla birlikte çalışmasının bir yolu olarak bir kümelenme yapısı kurmuştur. Her biri belirli bir dizi görev veya işleve odaklanan on bir farklı kümelenme vardır.

Basic Needs

Individual Kits

Evinizde temel malzemeleri içeren bir kitiniz olduğundan emin olun.

Stockpiling

[The United Nations Humanitarian Response Depot \(UNHRD\)](#) is a global network of hubs that procures, stores and rapidly transports emergency supplies. UNHRD enables humanitarian actors to pre-position and stockpile relief items and support equipment for swift delivery in emergency situations.

Standards

[Minimum Standards in Water, Sanitation and Hygiene Promotion](#)
[Minimum Standards in Food Security, Nutrition and Food Aid](#)
[Minimum Standards in Shelter, Settlement and Non-Food Items](#)

UN Systems

OCHA has established a structure of clusters as a way for UN agencies to work together with non-UN agencies to deliver humanitarian assistance in a coordinated fashion. There are eleven different clusters, each one focusing on a specific set of tasks or functions.

3. zmler

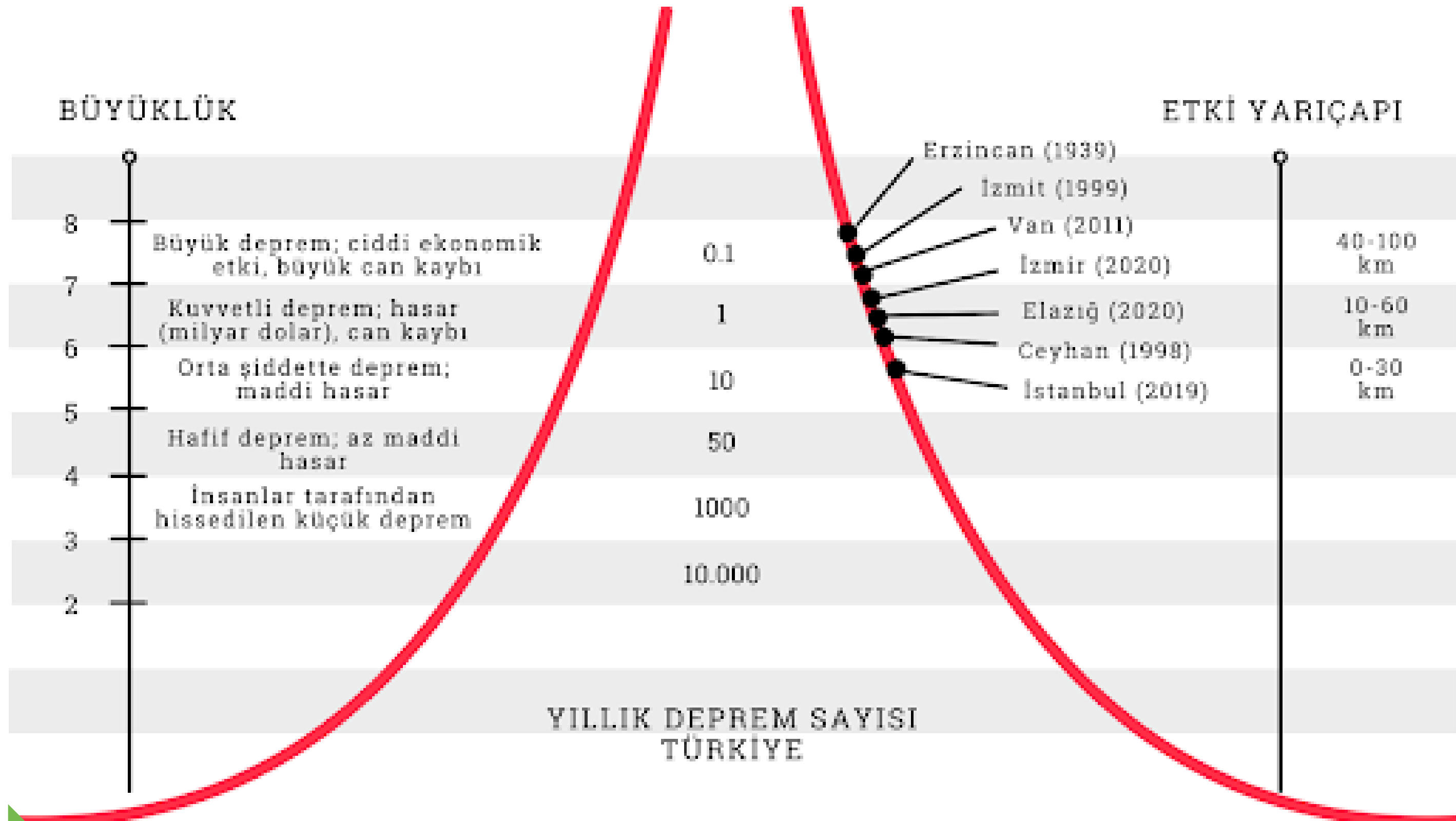
3. Solutions

3.1.Senaryo

3.1.Scenario

Afetler özelinde **senaryo**, bazı kararların, eylemlerin veya etkilerin sonuçlarını göstermek için tasarlanmış koşulların ve olayların varsayımsal bir ilerlemesidir. Genellikle "... **gerçekleşse ne olur?**" sorusuna mantıklı bir cevap vermek için tasarlanır. Aşağıdaki iki slayt, 6.0 ile 6.9 büyüklüğündeki deprem senaryosunu baz almaktadır.

In the context of disasters, a **scenario** is a hypothetical progression of circumstances and events designed to illustrate the consequences of some decision, action or impact. It is usually designed to provide a logical answer to the question "**What would happen if...?**" The following two slides represent an example for a scenario applied to earthquakes between 6.0 and 6.9 magnitude.

Deprem Büyüklüğü

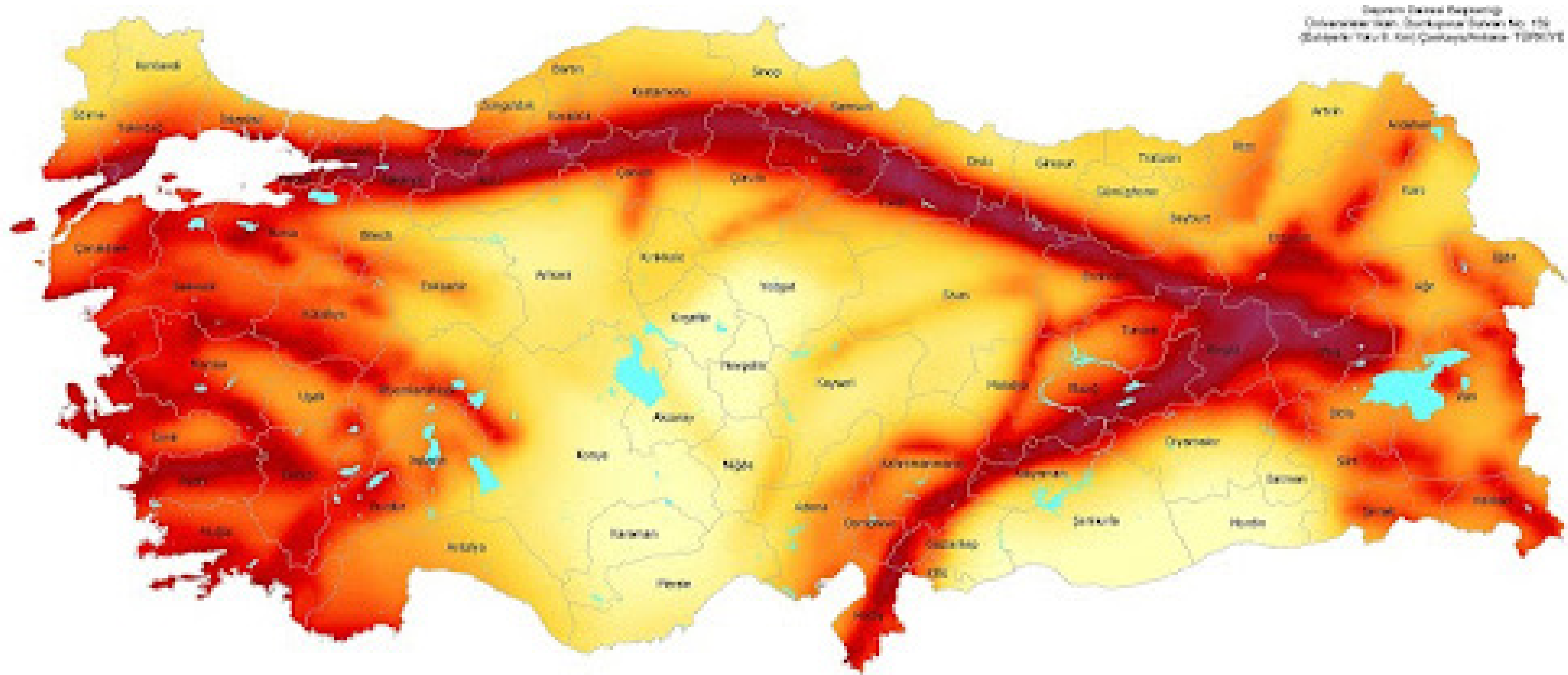
Oluşturulan referans senaryo büyüklüğü (Mw) 6.0 ile 6.9 arasında olan bir depremdir. Bu büyüklük aralığındaki depremler (i) her yıl 1,2 defa meydana gelir ve (ii) beden sağlığı (yaralanmalar ve can kayıpları) ve ruh sağlığında etkilere yol açar.

Earthquake Intensity

The reference scenario is an earthquake with a magnitude (Mw) between 6.0 and 6.9. Earthquakes in this magnitude range (i) happen with a frequency of 1.2 earthquakes every year and (ii) have an impact on physical health, through injuries and loss of life, as well as mental health.

Aşağıdaki harita ülkenin deprem tehlike haritasını göstermektedir (Şekil 8). Olası bir deprem senaryosu için bu harita referans alınabilir. Bu senaryodan yola çıkarak sistemin etkinleştirilmesi ve uygulanması, iklim olayları ve antropojenik tehlikeler için biraz farklılık gösterebilir. Fakat çoğunlukla süreç ve prosedür benzer şekilde ilerleyecektir.

The map below shows the earthquake hazard map of the country (Figure 8). This map will be taken as a reference for an earthquake scenario. Based on this scenario, the activation and implementation of the system may differ slightly for climatic events and anthropogenic hazards. But for the most part, the process and procedure will proceed similarly.

Şekil 8: Deprem Tehlike Haritası
Figure 8: Earthquake Hazard Map

Kaynak: AFAD Deprem Tehlike Haritası
Source: AFAD Earthquake Hazard Map

3.2.İyi Uygulamalar Kataloğu

3.2.Best Practice Catalogue

Beden Sağlığı - Güvenli Pozisyon

Acil durum planları için iyi uygulama, afete özgü görsel davranış yönergeleri içermesidir.

Yaşar Üniversitesi'nin geliştirdiği acil durum planı, deprem esnasında açık/kapalı alan, ev, okul, sinema, konser, stadyum, metro gibi farklı mekanlarda bulunma ihtimalini göz önünde bulundurarak mekan bazlı güvenli pozisyonları anlatan görseller bulunduruyor (Şekil 9).

Physical Health - Safety Position

A best practice for emergency plans is to include hazard-specific visual behavioral guidelines.

The emergency plan developed by Yaşar University includes visuals describing safe positions based on location, taking into account the possibility of being in different locations, such as indoor/outdoor areas, houses, schools, cinemas, concerts, stadiums, and subways during an earthquake (Figure 9).

Şekil 9: Deprem anında sinema ve okullarda güvenli pozisyon
Figure 9: Safety position during an earthquake in cinemas and schools

- Monterrey Teknoloji Üniversitesi'nin acil durum planı da öğrencilerin acil bir durumda bulunma ihtimallerinin olduğu yerleri belirleyerek konum bazlı bir yaklaşım güder.
- Plan üniversite öğrencilerinin hayatındaki dört yeri hedefliyor:

Kampüs
Şehir
Ev
Yol

- Monterrey Technological University's emergency plan also seeks a location-based approach by identifying places where students can be during an emergency.
- The plan targets four places of university students' life:

Campus
City
Home
Road

Beden Sağlığı - Tahliye

Physical Health - Evacuation

- Acil durum planları için bir diğer iyi uygulama, afetlere özgü tahliye planlarının ve noktalarının olması ve tahliyenin açıkla malı anlatımıdır.
- Yaşar Üniversitesi, yangın durumunda yapılması gerekenleri grafiksel olarak açıklayan kullanıcı dostu bir kart geliştirdi. Bu kartta tahliye ve yangın sırasında yapılacakların yanı sıra yangın söndürme cihazlarının detaylı kullanılışı da bulunmakta (Şekil 10).
- Acil Durum Akış Şemaları deprem, sel, iş kazası gibi farklı afetler için hazırlanmış, tahliye kararı bölümü de eklenmiştir.
- Another best practice for emergency plans is to have disaster-specific evacuation plans and points and a clear explanation of evacuation steps.
- Yaşar University has developed a user-friendly card that visually explains what to do in case of fire. This card includes a detailed guide on how to use fire extinguishers as well as evacuation and what to do during a fire breakout (Figure 10).
- Emergency Flow Charts have been prepared for different hazards such as earthquakes, floods, and work accidents. The charts also include the decision on evacuation.

YANGIN TALİMATI YASAR ÜNİVERSİTESİ

YANGIN İHBAR TEL 110 DIAL 110 IN CASE OF EMERGENCY

ALINACAK TEDBİRLER

- Yangın, patlayıcı maddeleri tehlikeli maddelere dikkat ediniz.
- Tehlikeli maddeleri ayrı ve güvenli yerde depolayınız ve yönetmeliklere uygun tedbir alınız.
- Patlayıcı madde bulunan yerlerde statik elektrikle ilgili önlem alınız.
- Tehlikeli madde bulunan yerlerde statik elektrikle ilgili önlem alınız.
- Gaz kaçığında vanayı kapatınız ve bulunduğu alanı havalandırınız.
- Borular kullanılarak LPG kipi kullanılmayacaktır.
- Elektrik tesisatına yalıtımsız olarak dokunulmamalıdır.
- Tesisatın otomatik sigortası kullanılmamalıdır.
- Sigortanın söndürülmeden önceki durumu kontrol ediniz.
- Sigortanın söndürülmeden önceki durumu kontrol ediniz.
- Naylon, plastik gibi kolay yanabilen maddelerden yapılan çöp kutuları kullanılmayacaktır.
- Aydınlatma tesisatları düzenli olarak bakılmalıdır.
- Kaçış yollarını sürekli açık tutunuz, engelleyici nesnelere veya yangın söndürme maddelerine dokunulmamalıdır.
- Kazan tesisatlarını sürekli olarak kontrol tutunuz.

YANGIN İHBARININ VERİLMESİ

- 110 no'lu telefonu arayınız.
- Yangın mahalinin açık adresini kısa ve doğru şekilde söyleyiniz.
- Yangın peşini ve binanın yapı şeklini, yangının hangi katta olduğunu yangın yerinde can kayba olmayacağı belirtiniz.
- Yangın itirazında bulunan kişinin adını, soyadını, telefon numarasını mahallî itfaiye görevlisine doğru şekilde belirtiniz.

YANGIN SIRASINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKENLER

- Duman, yarıklı kapıları veya ile karşılaştığınızda soğukluk hissettiğinizde mahallede ediniz ve diğer kişileri panik yapmalarına engelleyiniz.
- Yangının büyümesini önlemek için pencere veya kapı açmayınız.
- Yangın alarm sistemine basarak diğer kişileri uyandırınız.
- Elektrik şalterini indiriniz.
- Yangının söndürülmesi halinde en yakın kaçış yolu kullanılarak tahliye ediniz.

TAHLİYEDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKENLER

- Panik kapılmayınız.
- Tahliye öncesi önemli evrak ve eşyaları almayınız.
- Tahliye sırasında asansörleri kullanmayınız, yangın merdiveni veya merdiven ile tahliye olduğun merdiveni kullanınız.
- Çıkar yoluna dikizli olarak gidiniz, çıkışa ulaşmaya çalışınız ve koşmayınız.
- Duman nedeniyle bina merdivenlerine ulaşamadığınız halde bulunduğu alanı havalandırarak kapıları tutarak kısa aralıklarla kapatınız ve itfaiyenin sizi kurtarmasını bekleyiniz.
- Biraz tahliye ettikten sonra daha önce belirlenmiş olan toplanma noktasına gidiniz ve varışta amiralin gelmesini bekleyiniz.

YANGIN SÖNDÜRME CİHAZININ KULLANILIŞI

YANLIŞ **DOĞRU**

Rüçhan arkasına al

Cihazın alt kısmını tut

Sana yakın olanı önce söndür

Cihaz yangının olduğu yere tut

Yangın tamamen söndürmeden ayrılmaz

BLOK NO:

SÖNDÜRME EKİBİ	KURTARMA EKİBİ	İLK YARDIM EKİBİ	KORUMA EKİBİ
EXP BAŞI	EXP BAŞI	EXP BAŞI	EXP BAŞI

YANGIN EKİP ADRESİ

ÖNEMLİ TELEFONLAR

İTFAİYE	110	JANDARMA	156
İLK YARDIM	112	ELEKTRİK	186
POLİS	155	SU İŞLERİ	185

CO₂'li yangın söndürme cihazı elektrikli elektronik ve hassas cihazlarda, KURU TOZLU yangın söndürme cihazı ise her tür yangında kullanılır

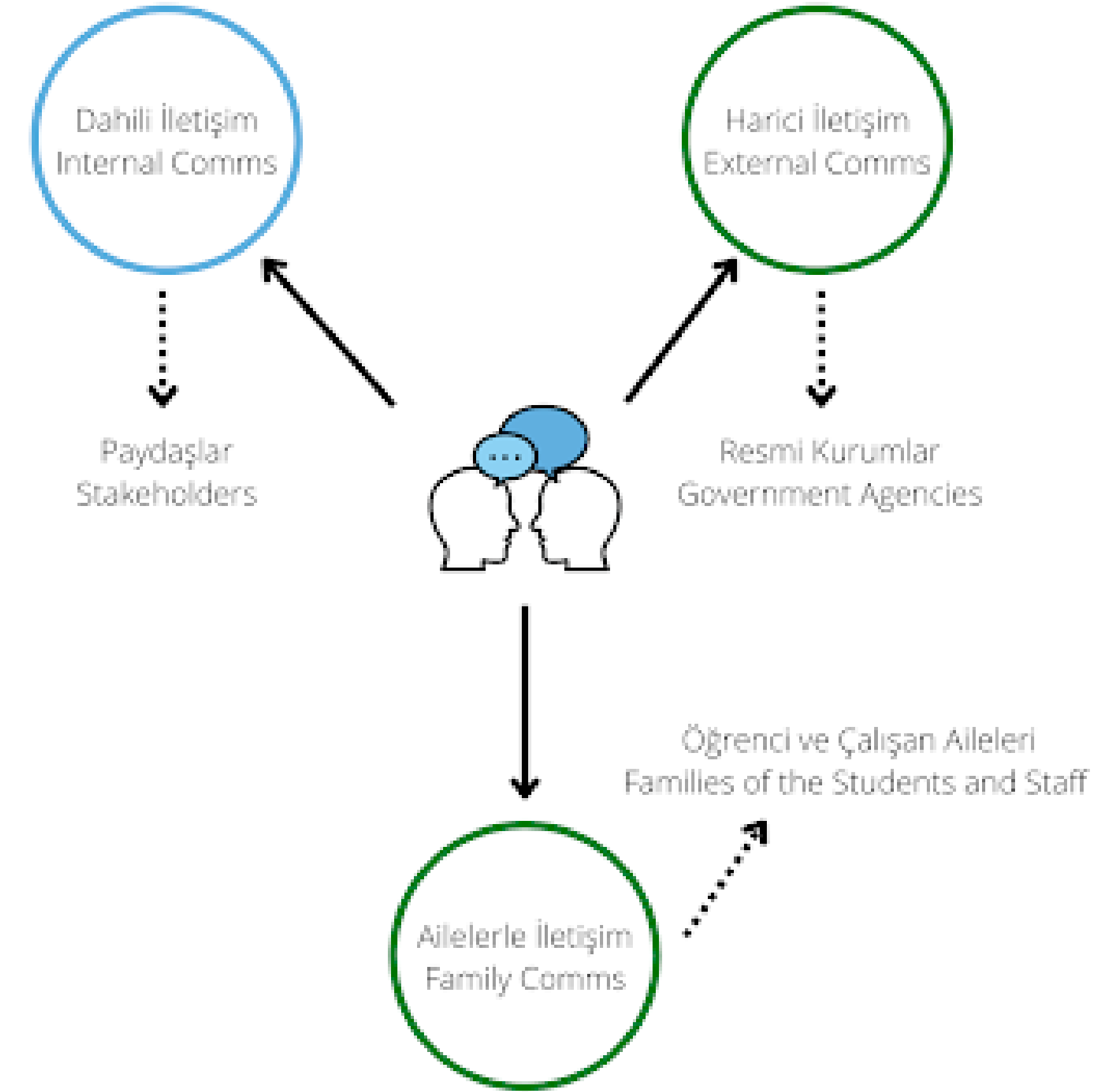
Şekil 10: Yangın Talimatı Kartı
Figure 10: Fire Action Card

Akıl Sağlığı - Bilgi Edinme

Mental Health - Information

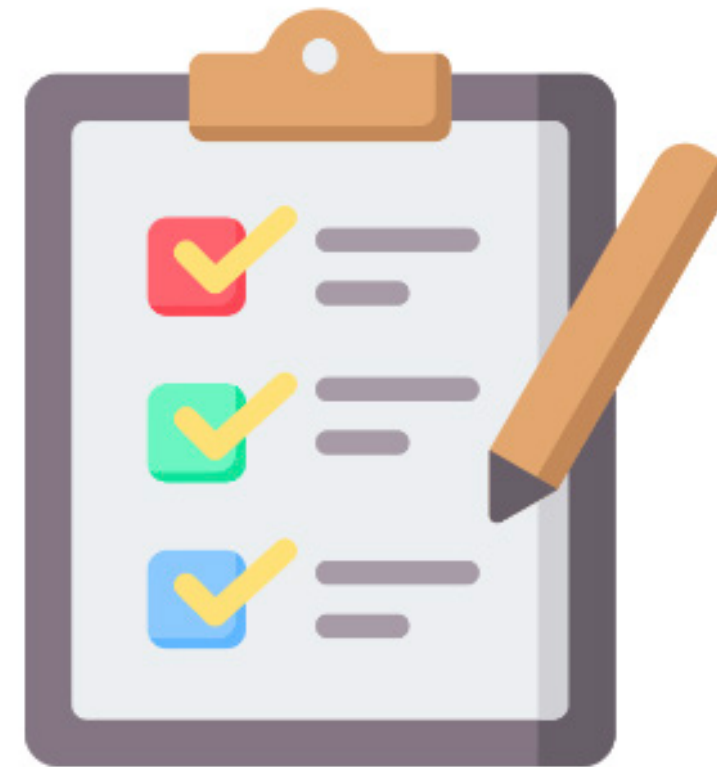
- Acil Durum Planlarında kriz esnası ve sonrasında nasıl iletişim kurulacağına dair bir yönlendirme bulunmalıdır.
- Özyeğin Üniversitesi'nin planında dahili, harici ve ailelerle nasıl ve ne zamanda iletişim kurulması gerektiği ve kimin iletişim kuracağı detaylı bir şekilde belirtilmiştir (Şekil 13).
- Bu sayede kampüste ve kampüs dışında bilgi kirliliğini önlemek amaçlanmıştır.
- Emergency Plans should include guidance on how to communicate during and after a crisis.
- Özyeğin University's plan details how and when to communicate internally, externally, and with families, and who will be responsible for communication (Figure 13).
- The aim is to prevent the pollution of information on and off-campus.

Akıl Sağlığı - Bireysel Değerlendirme

Mental Health - Self Assessment

- Bireysel değerlendirme, mantıklı karar ve aksiyonlar alabilmek için büyük önem taşır. Ruhsal durumunuzu değerlendirecek sorular şunlar olabilir:
 - İy hissediyor musunuz?
 - Aileniz güvende mi?
 - Okula devam edebilir misiniz/Çalışabilir misiniz?
- Wyoming niversitesi'nin planı, Psikolojik krizi verilen kriz listelerinin bir parçası olarak gryor ve bu gibi durumlarda ne yapılması gerektiği konusunda adım adım rehberlik sağlıyor.
- Self-assessment is crucial to make logical decisions and actions. The questions to evaluate your mental state can be:
 - Do you feel okay?
 - Is your family safe?
 - Can you study/work?
- University of Wyoming's plan considers Psychological crisis as a part of the given crisis list, gives step-by-step guidance on what to do.

Akıl Sağlığı - Dertleşme ve Paylaşma

Mental Health - Debriefing & Sharing

- Dertleşme ve paylaşma, bireylerin bir kriz sonrasında meydana gelebilecek travma ve stresi hafifletmelerine yardım eder. Bireyler bir arkadaşı, aile üyesi, meslektaşı ile dertleşebilir veya profesyonel yardım almak isteyebilir.
- Özyeğin Üniversitesi'nin acil durum planı psikolojik olarak etkilendiğini farkedenden tüm öğrenciler ve çalışanları uzman yardımı talep etmeye teşvik ediyor. Üniversitenin Psikolojik Danışmanlık Hizmetleri ekibi bu konuda gerekli desteği sağlayabilme kapasitesine sahip.
- Debriefing would help individuals to ease the trauma and stress in the aftermath of a crisis. Individuals can debrief with a friend, family member, or colleague, or can seek professional support.
- Özyeğin University's emergency plan encourages all students and employees who realize that they are psychologically affected to seek expert help. The University's Psychological Counseling Services team can provide the necessary support.

Akıl Sağlığı - Başa Çıkma Yöntemleri

Mental Health - Coping Strategies

- Duygusal sıkıntı, bir felaketten önce ve sonra meydana gelebilir. Başa çıkma yöntemleri, zihinsel hazırlık, kişisel bakım, meditasyon ve destek sistemlerinizi tanımlamayı içerebilir.
- Swansea Üniversitesi'nin acil durum planı, makaleler, çevrimiçi kurslar, videolar ve podcast'ler dahil olmak üzere çeşitli ruh sağlığı konulu kaynak içerir. **CONNECT**, bu konuda eğitim almış öğrencilerin ve personelin öğrencilere psikolojik destek verdiği bir girişimdir. Öğrencilerin diğer öğrencilerle konuşması için güvenilir bir ortam sağlayan akran destek sistemi geliştirilmiştir.
- Emotional distress can happen before and after a disaster. Coping strategies could include mental preparation, self-care, meditation, and identifying your support systems.
- Swansea University's emergency plan includes various well-being resources including articles, online courses, videos, and podcasts. **CONNECT** is an initiative where trained students and staff give support to students. It offers a peer support system that is a safe and confidential space for students to talk to other students.

Aile Birleşimi - Aile Birleşimi

Family Reunification - Family Reunification

- Aile birleşimi, ailelerin kendi kaynakları ve çabalarıyla bir araya gelemediklerinde dışarıdan alabilecekleri desteği ifade etmektedir. Aileler, böyle bir durumda hangi kuruluşların yardımcı olabileceğini bildiklerinden emin olmalıdırlar.
- Sonoma Eyalet Üniversitesi, kriz sonrası birleşme ve kimlik saptama konusunda ayrıntılı bir yaklaşıma sahiptir. Büyük çaplı bir acil durumun ardından ilgili aile üyelerinin kampüse gelmesinin muhtemel olduğunu düşünüyorlar. Plan, aile üyelerinin konaklaması için kalacak yer ve sistemin ve ailelerin birleşmesi için seçilmiş bir alanın gerekliliğini öngörmektedir.
- Aile birleşimi, ailelerin kendi kaynakları ve çabalarıyla bir araya gelemediklerinde dışarıdan alabilecekleri desteği ifade etmektedir. Aileler, böyle bir durumda hangi kuruluşların yardımcı olabileceğini bildiklerinden emin olmalıdırlar.
- Sonoma Eyalet Üniversitesi, kriz sonrası birleşme ve kimlik saptama konusunda ayrıntılı bir yaklaşıma sahiptir. Büyük çaplı bir acil durumun ardından ilgili aile üyelerinin kampüse gelmesinin muhtemel olduğunu düşünüyorlar. Plan, aile üyelerinin konaklaması için kalacak yer ve sistemin ve ailelerin birleşmesi için seçilmiş bir alanın gerekliliğini öngörmektedir.

**SONOMA
STATE
UNIVERSITY**

Aile Birleşimi - Yer Değiştirme

Family Reunification - Relocation

- Şehri terk etmek için yaşanan fazla hareketlilik, bazı krizlerin beklenen bir sonucudur. İnsanlar ya krizin onları tehdit ettiği ya da kriz yüzünden yerlerinden edildikleri için şehirden uzaklaşma eğiliminde bulunurlar. Bu durumlarda planların yer değiştirmeden bahsetmesi faydalı olacaktır.
- Iowa Üniversitesi, tahliye veya yer değiştirme ihtiyacı olanlar için ulaşım desteği sunmaktadır. Üniversite, yer değiştirme ihtiyacı olanlar için kampüs içinde geçici tesisler de sunmaktadır.
- High levels of mobility to leave the city are an expected result of some crises. People tend to move away from the city either because they are threatened by the incident or because they got displaced by it. In these cases, it would be beneficial for plans to mention relocation.
- The University of Iowa offers transportation support for those who require evacuation or relocation. For relocation, University also offers temporary facilities within the campus.

Aile Birleşimi - Aile Çevresi

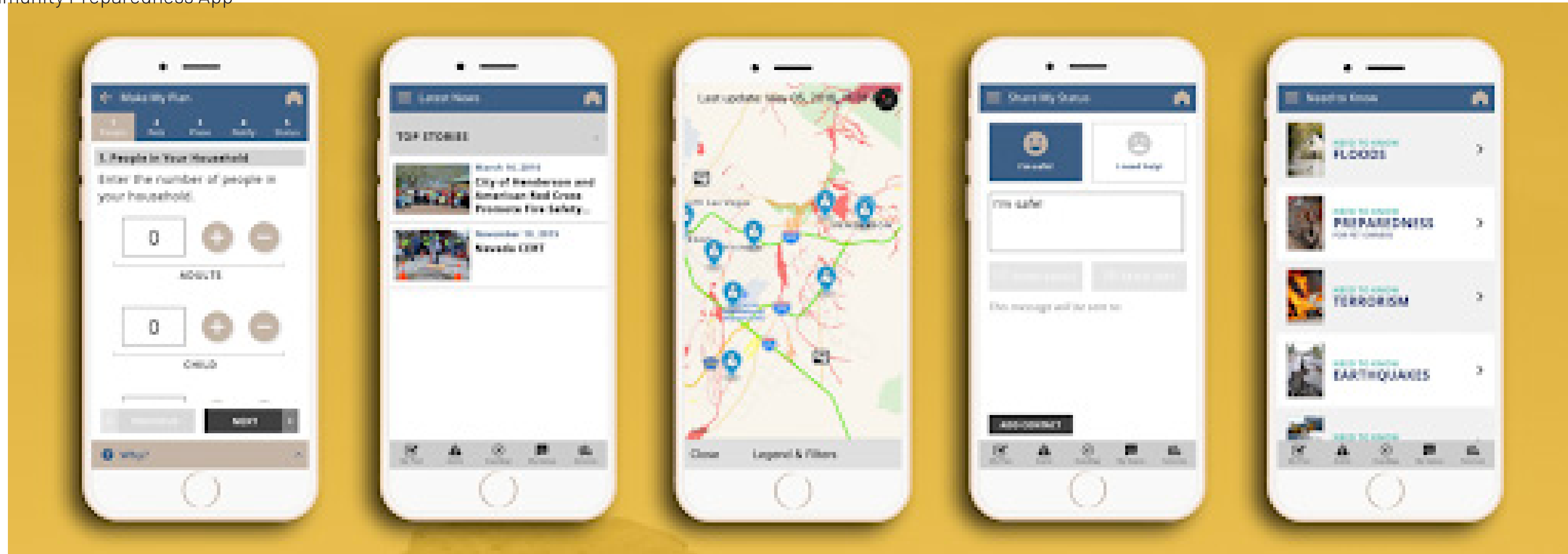
Family Reunification - Family Network

- Bireyler, kriz sonrası arkadaşlarını ve sevdiklerini aramaya veya onlara ulaşmaya meyillidir. Krizden sonra durumunuz hakkında onları bilgilendirmek faydalı olacaktır.
- Loma Linda Üniversitesi, öğrencilerine San Bernardino Toplum Hazırlık Uygulamasını öneriyor (Şekil 14). Uygulama, vatandaşların acil bir durum olması durumunda hazırlıklı olmasını ve sevdiklerini korumasını amaçlıyor.

- Individuals are inclined to call or try to reach out to their friends and loved ones. It is important to notify them about your status after a crisis.
- The Loma Linda University promotes The San Bernardino Community Preparedness App to its students (Figure 14). The app aims for citizens to stay prepared and protect their loved ones should an emergency occur.

Şekil 14: San Bernardino Toplum Hazırlık Uygulaması

Figure 14: San Bernardino Community Preparedness App

Şekil 14: San Bernardino Toplum Hazırlık Uygulaması
Figure 14: San Bernardino Community Preparedness App

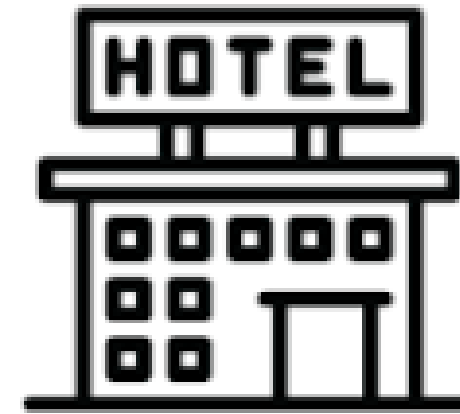

LOMA LINDA
UNIVERSITY

Temel İhtiyaçlar - Barınma

Basic Needs - Shelter

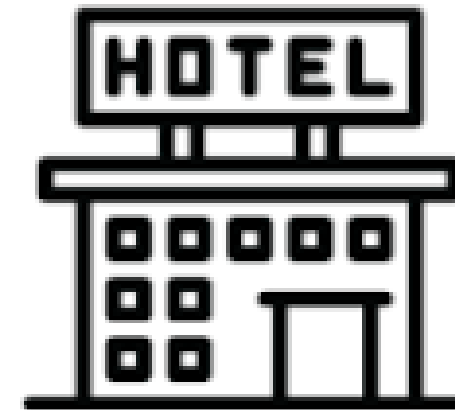
- Acil Durum Planları, üniversitelerin öğrencilerini ve personelini kendi tesislerinde barındırması veya mahsur kalanların barınacak yer bulmasına yardım etmesi kararını netleştirecek barınma planlarını içerebilir.
- Wyoming Üniversitesi, mahsur kalan nüfusa barınak sağlamak için "Yurt Yaşamı ve Yemek" adlı ayrı bir birime sahiptir. Barınma desteği sadece Üniversite öğrencilerine ve personeline yönelik olmayıp tüm vatandaşları kapsamaktadır.
- Emergency Plans can include shelter plans that would clarify whether the university should accommodate its students and staff within their premises or they should help out the stranded to find means of accommodation.
- The University of Wyoming has a designated unit called "Residence Life and Dining" to provide shelter to the stranded population. The shelter support is not exclusive to University students and personnel but includes all citizens.

Temel İhtiyaçlar - Barınma

Basic Needs - Shelter

- Kar amacı gütmeyen kuruluşlar, öğrencilerin ve üniversite personelinin barınma ihtiyacını karşılamak adına kaynaklarını seferber edebilirler.
- Ukrayna'da devam eden savaş sırasında, Erasmus Student Network (ESN) Ukrayna, öğrencilerin barınma ihtiyacını karşılamak için bir eşleştirme sistemi oluşturdu. Ukrayna'ya en yakın AB ülkelerinde yaşayan tüm insanlar için bir mülteci kabul eden eşleştirme sistemi oluşturdu. Genç Ukraynalıları kabul etmek isteyen insanlar basit bir form doldurarak sisteme dahil olabilirler.
- Non-profit organizations can mobilize their resources to help students and university staff to find accommodation.
- During the ongoing conflict in Ukraine, the Erasmus Student Network (ESN) Ukraine has set up a matching process through which accommodation can be made available. They have created a refugee-acceptor matching system for all people from the EU countries, nearest to Ukraine. They can fill out a simple form if they wish to accept young Ukrainians.

Temel İhtiyaçlar - Gıda ve Su

Basic Needs - Food & Water

- Üniversiteler, kendi ihtiyaçlarını karşılayamayacak durumda olan öğrenci ve personele de gıda ve su dağıtımını yapabilirler.
- Wyoming Üniversitesi, kampüse gıda ve su tedarik etmek ve tahsis etmek için "Acil Gıda, Su ve Sanitasyon" adlı ayrı bir birime sahiptir. Bu birim sadece öğrenci ve çalışanlara değil kriz esnasında kampüste çalışan acil durum personeline de gıda ve su yardımı yapar.
- Universities can also distribute food and water supplies to the students and staff members who are unable to provide for themselves.
- The University of Wyoming has a designated unit called "Emergency Food, Water and Sanitation" to provide and allocate food and water supplies to the campus but also the emergency staff working inside the campus.

Temel İhtiyaçlar - Hijyen

Basic Needs - Hygiene

- Üniversitelerin öğrenci toplulukları da müdahale eylemlerine katkıda bulunabilir.
- Türkiye’de meydana gelen 1999 depreminden sonra, Arizona Üniversitesi Türk Öğrenci Topluluğu, malzemelerin etkilenen bölgelere ulaştırılması sürecine katkıda bulunmuştur.
- Hijyen ürünleri, akciğer ventilatörleri ve tıbbi malzemelerin paketlenmesine ve kutulanmasına katkıda bulundular. Arizona Üniversitesi’nden yaklaşık 70 öğrenci yardım kampanyasında çalıştı.
- University student groups can also take response actions.
- After the 1999 earthquake in Turkey, The University of Arizona’s Turkish Student Association contributed to the process of delivering the materials to affected areas.
- They contributed to packaging and boxing hygiene packs, lung ventilators, and medical supplies. There were about 70 students from the UA working on the relief effort.

Temel İhtiyaçlar - Güvenlik

Basic Needs - Security

- Kâr amacı gütmeyen kuruluşlar, bağış toplama faaliyetlerini sürdürme konusunda faydalı olabilirler. Aynı zamanda birçok kuruluş olası bir kriz durumunda harekete geçmeye hazır küresel bir ağın parçasıdır.
- Uluslararası Eğitim Enstitüsü (IIE), eğitimleri savaş nedeniyle kesintiye uğrayan öğrencilere ve Suriye’de hayati tehlikesi bulunan akademisyenlere acil durum hibeleri sağlayan Küresel Girişimi duyurdu.
- IIE, Acil Durumlarda Eğitim Platformu (IIE PEER) aracılığıyla mülteci öğrencilerle olan çalışmalarını küresel hale getirdi (Şekil 15).

- Non-profit organizations have the power and ability to conduct fundraising activities, and many are a part of a global network ready to mobilize in case of a crisis.
- Institute of International Education (IIE) announced a Global Initiative that provides emergency grants to students whose education had been interrupted by the crisis, and to scholars whose lives were threatened in Syria.
- IIE expanded its work with refugee students globally through IIE’s Platform for Education in Emergencies Response (IIE PEER)(Figure 15).

iie PEER

العربية

Student Stories

Stay Up-to-Date!

Events

Helping displaced and refugee students build a sustainable future through educational opportunities.

Learn More

Students

Universities

Organizations

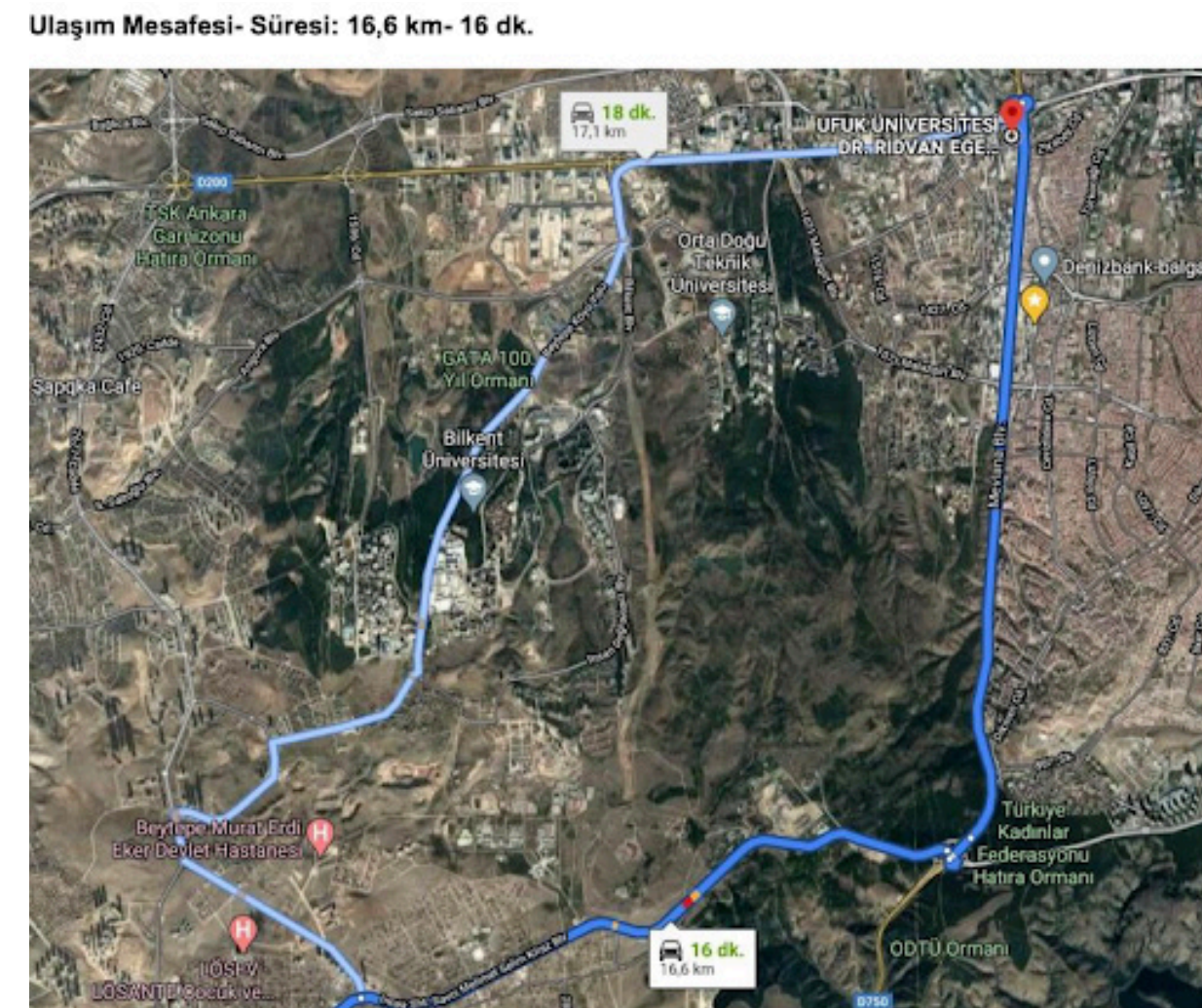
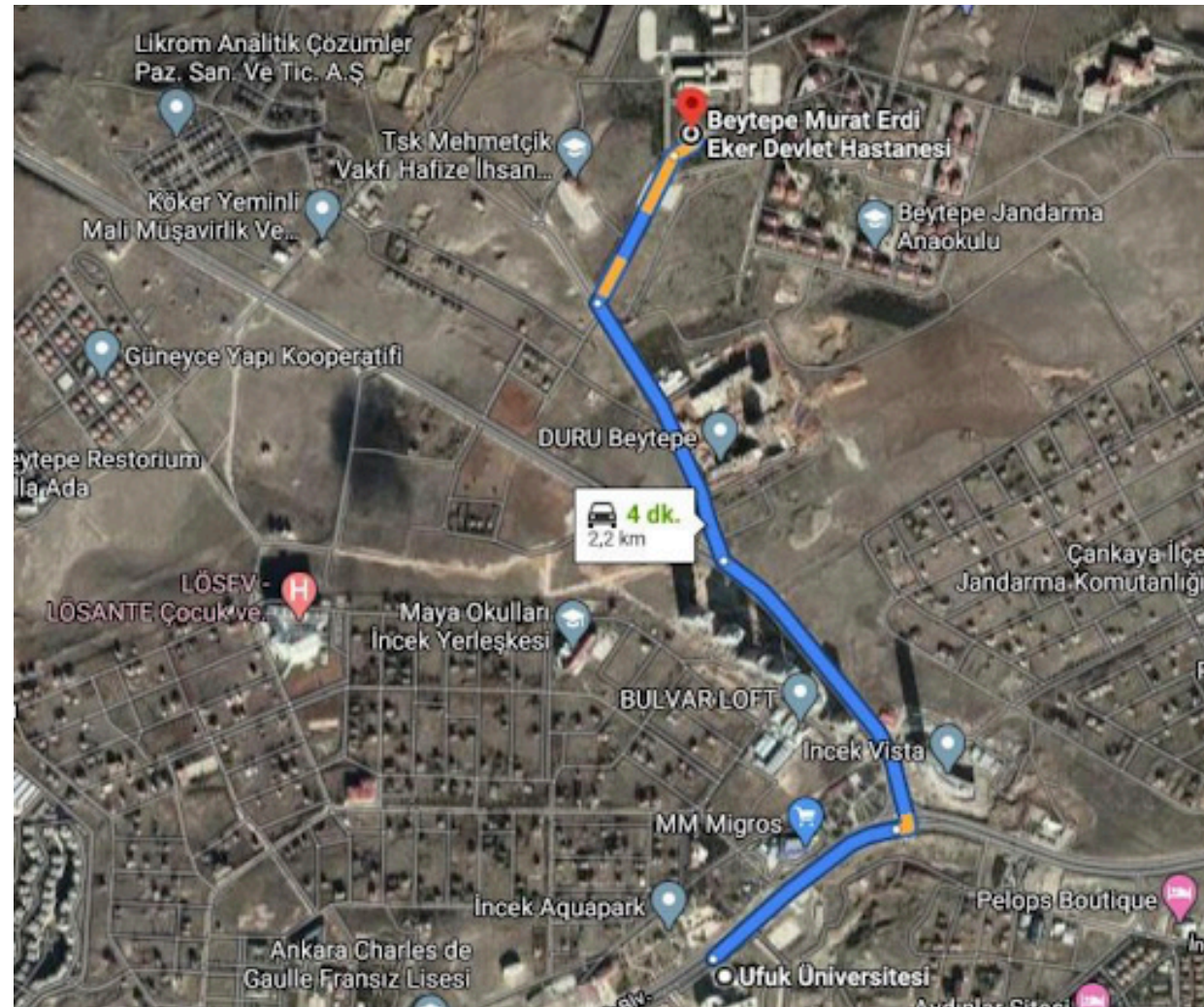

The Power
of International
Education

Beden Sağlığı - İlk Yardım

Physical Health - First Aid

- Acil Durum Planları yaralanma gibi durumlarda temel ilk yardım yapma konusunda rehberlik edebilir.
- Ufuk Üniversitesi'nin planı farklı senaryolar (örn. Yaralanma, elektrik şoku, kimyasal madde yanıkları) için temel ilk yardım talimatları bulundurulur.
- Aynı zamanda planda kampüse en yakın hastanelerin Google Maps krokileri bulunmakta (Şekil 11).
- Emergency Plans can provide guidance on applying basic first aid in situations such as injuries.
- Ufuk University's plan contains basic first aid instructions for different scenarios (eg injuries, electric shock, chemical burns).
- The plan also includes Google Maps images of the hospitals closest to the campus (Figure 11).

Şekil 15: En Yakın Hastaneler
Figure 15: Nearest Hospitals

Beden Sağlığı - Arama ve Kurtarma

Physical Health - Search & Rescue

- Acil Durum Planlarında arama-kurtarmanın nasıl yapılacağına dair yönlendirmeler bulunmalı ve mümkünse arama-kurtarmadan sorumlu olan kişiler belirlenmiş olmalıdır.
- Blinn Üniversitesi'nin planı 3 farklı birime arama-kurtarma görevi tayin etmiş ve sorumluluklarını belirtmiştir (Şekil 12).
- Emergency Plans should include instructions on how to conduct search and rescue and, if possible, persons responsible for search and rescue should be identified.
- Blinn College's plan assigned to search and rescue missions to 3 different units and clarified their responsibilities (Figure 12).

Arama ve Kurtarma Search and Rescue

1) Acil Durum Yönetimi/Güvenlik Müdürü
1) Emergency Management/Safety Manager

2) College District Police
2) Kolej Bölge Polisi

3) Critical Incident Response Team
3) Kritik Olay Müdahale Ekibi

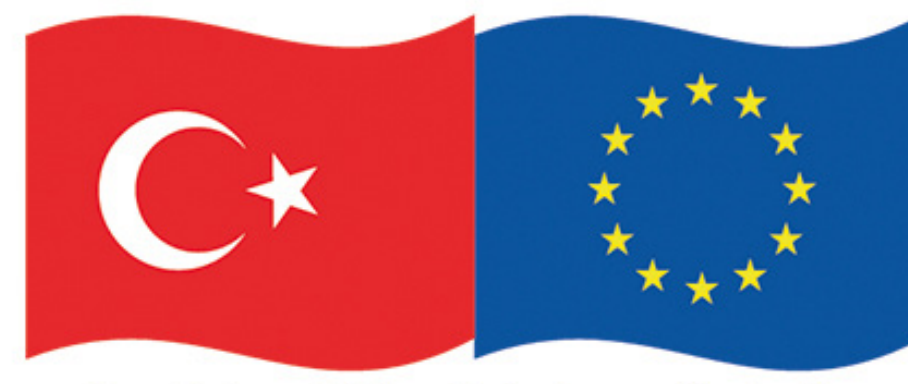
Aile Birleşimi - Aile Buluşması

Family Reunification - Family Reunion

- Bir kriz anında ailenizden ayrı düşme ihtimaline karşı aileniz ile birlikte bir iletişim planlaması yapabilirsiniz.
- Özellikle 18 yaşından küçük çocuğu olan ailelerde çocukları kimin alacağı, daha sonra nerede buluşulacağı ve gidilecek olan güvenli mekan önceden planlanmalıdır.
- Özyeğin Üniversitesi, tüm öğrenci ve çalışanların aileleri ile kriz sonrası bilgilendirme adına iletişim planı geliştirmiştir. Bu plan, ailelerle en kısa zamanda temasa geçerek krizin gidişatı ve aile üyesinin durumu hakkında bilgilendirme yapmayı hedefliyor.

- You can make a communication plan with your family in case of a possibility of being separated from your family during a disaster.
- Especially in families with children under the age of 18, it is important to identify who will take the children, where to meet later, and a safe location.
- Özyeğin University has developed a communication plan to inform the families of all students and employees after a disaster. This plan aims to contact families as soon as possible to inform them about the situation of the crisis and the situation of their family members.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

STK'larda Dayanıklılık – İyi Uygulama Kataloğu

CSO Resilience – Best Practice Catalogue

Ekim '21
October '21

İKLİM
ARAŞTIRMALARI
DERNEğİ

SİVİL TOPLUM SEKTÖRÜ
SİVİL TOPLUM DESTEK PROGRAMI

TURKONFED

